

Bakalářský studijní program: **Ekonomika a management**

Studijní obor: **Účetnictví a finanční řízení podniku**

Pohledávky jako specifický druh majetku

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Autor: **Klára LUPAČOVÁ**

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Jana Fialová, Ph.D.

Znojmo, 2021

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma Pohledávky jako specifický druh majetku zpracovala samostatně pod odborným vedením vedoucí Ing. Jana Fialová, Ph.D. bakalářské práce a že veškeré použité zdroje jsem uvedla v Seznamu použité literatury.

V Praze dne 25. dubna. 2021

.....

Klára Lupačová

Poděkování

Tímto bych ráda poděkovala své vedoucí práce Ing. Janě Fialové, Ph.D. za cenné rady a připomínky při zpracování bakalářské práce.

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Autor	Klára LUPAČOVÁ
Bakalářský studijní program	Ekonomika a management
Obor	Účetnictví a finanční řízení podniku
Název	Pohledávky jako specifický druh majetku
Název (v angličtině)	Receivables as a specific type of asset

Zásady pro vypracování:

Cíl práce: Cílem práce je specifikovat pohledávky jako zvláštní druh oběžného majetku, popsat jejich vznik a vazbu na oceňování, analyzovat strukturu majetku a strukturu pohledávek konkrétní společnosti.

Postup práce:

1. Zajištění a prostudování odborné literatury a legislativy k tématu bakalářské práce.
2. Popsat vznik pohledávek v souvislosti s oceňováním, jejich klasifikaci a zařazení v rozvaze.
3. Analyzovat neuhrazené pohledávky ve lhůtě splatnosti a jejich dopad do základu daně z příjmů.
4. Analýza struktury majetku a pohledávek konkrétní obchodní společnosti.
5. Vyhodnocení získaných informací.

Metody: analýza, literární rešerše, deskripce, komparace

Rozsah práce: 40 - 55

Seznam odborné literatury:

1. BŘEZINOVÁ, Hana a Pavel ŠTOHL. Zásada opatrnosti v případě pohledávek. *Český finanční a účetní časopis* [online]. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze, 2011, (3): 129 s. Dostupné z: <https://cfuc.vse.cz/pdfs/cfu/2011/03/10.pdf>
2. DRBOHLAV, Josef a Tomáš POHL. *Pohledávky z právního, účetního a daňového pohledu*. 3. aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011, 220 s. Daňová řada. ISBN 978-80-7357-599-1.
3. CHALUPA, Rostislav, Jiří KADLEC, Jana PILÁTOVÁ, Dagmar PROCHÁZKOVÁ, Roman SEDLÁK, Jana SKÁLOVÁ a Pavel VLACH. *Abeceďa účetnictví pro podnikatele 2020*. 17. aktual. vyd. Olomouc: ANAG, 2020, 440 s. Účetnictví (ANAG). ISBN 978-80-7554-250-2.
4. MARKOVÁ, Hana. *Daňové zákony 2020: úplná znění platná k 1.1.2020: včetně daňového balíčku*. 31. vyd. Praha: Grada, 2020, 296 s. ISBN 978-80-271-1333-0.
5. PILÁTOVÁ, Jana a Jaroslav RICHTER. *Pohledávky a jejich řešení v podnikové praxi: praktická řešení a vzory, daňová a účetní problematika, vybraná související ustanovení*. 2. vyd. Olomouc: ANAG, 2011, 120 s. Účetnictví (ANAG). ISBN 978-80-7263-678-5.

Datum zadání bakalářské práce: duben 2020

Termín odevzdání bakalářské práce: duben 2021

Lupačová
Klára LUPAČOVÁ
student

Fialová
Ing. Jana FIALOVÁ, Ph.D.
vedoucí bakalářské práce

3/1
doc. Ing. Hana BŘEZINOVÁ, CSc.
garant studijního oboru

3/1
doc. Ing. Hana BŘEZINOVÁ, CSc.
rektorka SVŠE Znojmo

ABSTRAKT

Tématem bakalářské práce je pohledávka jako specifický druh majetku. V teoretické části je popsán pojem pohledávka, jejich vznik a zánik, jejich oceňování a inventarizace, tvorba opravných položek a vykazování pohledávek. Zvláštní pozornost je věnována řízení pohledávek, prevenci vzniku pohledávek a pojmu bonita, ukazatelům likvidity, rentability a zadluženosti. Jedna kapitola je věnována pojmu faktoring a jeho užití ve společnosti.

Praktická část je věnována popisu společností Mydlářka a.s. a DZS Struhařov a.s., hospodářskému vývoji a vývoji pohledávek v letech 2016 až 2019. Je představena struktura pohledávek, evidence pohledávek ve společnostech.

Klíčová slova: pohledávky, řízení pohledávek, odpis pohledávek, likvidita, rentabilita

ABSTRACT

The topic of the bachelor thesis is receivables as a specific type of assets. In the theoretical part, there are described the concept of receivables, the origin and termination of receivables, their valuation and inventory in the company, the creation of provisions and reporting receivables. Special attention is paid to receivables management, prevention of receivables and the concept of creditworthiness, liquidity indicators, profitability and indebtedness. One chapter is devoted to the concept of factoring and its use in society.

The practical part is devoted to the description of the companies Mydlářka a.s. and DZS Struhařov a.s., economic development and development of receivables in the years 2016 to 2019. The structure of receivables and records of receivables in companies are presented.

Key words: receivables, receivables write-off, liquidity, profitability

OBSAH

1	ÚVOD	9
2	CÍL PRÁCE A METODIKA	10
3	TEORETICKÁ ČÁST	11
3.1	VYMEZENÍ POJMŮ	11
3.2	VZNIK A ZÁNİK POHLEDÁVEK	11
3.3	ČLENĚNÍ POHLEDÁVEK	12
3.4	OCEŇOVÁNÍ POHLEDÁVEK	14
3.5	ÚČTOVÁNÍ POHLEDÁVEK	15
3.5.1	Účtová skupina 31	15
3.5.2	Účtová skupina 33	17
3.5.3	Účtová skupina 34	17
3.5.4	Účtová skupina 35	17
3.5.5	Účtová skupina 37	18
3.5.6	Účtová skupina 38	18
3.6	INVENTARIZACE POHLEDÁVEK.....	18
3.7	TVORBA OPRAVNÝCH POLOŽEK K POHLEDÁVKÁM.....	19
3.7.1	Zákonné opravné položky	19
3.7.2	Zrušení opravných položek	22
3.7.3	Účetní opravné položky	23
3.8	ODPIS POHLEDÁVEK.....	24
3.9	VYKAZOVÁNÍ POHLEDÁVEK	24
3.9.1	Vykazování pohledávek v rozvaze	25
3.9.2	Vykazování opravných položek ve výkazu zisků a ztrát.....	25
3.10	ŘÍZENÍ POHLEDÁVEK	26
3.10.1	Prevence při vzniku pohledávek.....	26
3.10.2	Bonita	27
3.10.3	Ukazatel likvidity	27
3.10.4	Ukazatel rentability.....	28
3.10.5	Ukazatel zadluženosti	29
3.10.6	Faktoring.....	31
3.10.7	Vymáhání pohledávek	32
3.11	SHRNUTÍ TEORETICKÉ ČÁSTI	34
4	PRAKTICKÁ ČÁST	35
4.1	SPOLEČNOST DZS STRUHAŘOV A. S.....	35
4.1.1	Základní informace.....	35

4.1.2	Zaměstnanci.....	37
4.2	SPOLEČNOST MYDLÁŘKA A.S.	37
4.2.1	Základní informace.....	37
4.2.2	Zaměstnanci.....	40
4.3	STRUKTURA PODNIKÁNÍ VYBRANÝCH SPOLEČNOSTÍ.....	41
4.4	HOSPODÁŘSKÝ VÝSLEDEK VYBRANÝCH SPOLEČNOSTÍ	42
4.4.1	Společnost DZS STRUHAŘOV a. s.	42
4.4.2	Společnost Mydlářka a.s.....	43
4.5	ANALÝZA VYBRANÝCH SPOLEČNOSTÍ.....	44
4.5.1	SWOT analýza společnosti Mydlářka a.s.....	44
4.5.2	SWOT analýza společnost DZS STRUHAŘOV a. s.	44
4.5.3	Vertikální analýza společnosti Mydlářka a.s.	45
4.5.4	Vertikální analýza společnosti DZS STRUHAŘOV a. s.	46
4.5.5	Horizontální analýza společnosti Mydlářka a.s.....	48
4.5.6	Horizontální analýza společnosti DZS STRUHAŘOV a. s.	49
4.6	POHLEDÁVKY VYBRANÝCH SPOLEČNOSTÍ.....	50
4.6.1	Vývoj pohledávek společnosti DZS STRUHAŘOV a. s.	50
4.6.2	Pohledávky po splatnosti ve společnosti DZS Struhařov.....	51
4.6.3	Opravné položky ve společnosti DZS Struhařov	51
4.6.4	Vykazování pohledávek ve společnosti DZS STRUHAŘOV a. s.	51
4.6.5	Pohledávky společnosti Mydlářka a.s.	52
4.6.6	Pohledávky po splatnosti ve společnosti Mydlářka a.s.	53
4.6.7	Opravné položky ve společnosti Mydlářka a.s.....	55
4.6.8	Vykazování pohledávek ve společnosti Mydlářka a.s.....	55
4.7	UKAZATELE LIKVIDITY, RENTABILITY A ZADLUŽENOSTI.....	56
4.7.1	Ukazatele likvidity, rentability a zadluženosti společnosti Mydlářka a.s.....	56
4.7.2	Ukazatele likvidity, rentability a zadluženosti společnosti DZS STRUHAŘOV a. s. 58	
5	ZÁVĚR.....	62
6	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	64
7	SEZNAM TABULEK, OBRÁZKŮ A GRAFŮ.....	67
7.1	SEZNAM TABULEK	67
7.2	SEZNAM OBRÁZKŮ.....	68
7.3	SEZNAM GRAFŮ	69

1 ÚVOD

Důležitou složkou každého fungujícího podniku je oblast pohledávek. Pohledávky jsou specifický druh majetku, který právě v případě obchodních pohledávek vyvolává v účetnictví při jejich vzniku okamžitý výnos a ten má zásadní vliv na výsledek hospodaření. Skutečnost je ovšem taková, že se na úhradu musí čekat, a to vede k tomu, že řada podniků musí krýt pohledávky z vlastních zdrojů. Tím se zde objevuje problém evidence a vymáhání pohledávek po splatnosti. Řada podniků se musí potýkat se značnými pohledávkami z obchodní činnosti. Snahou podniku je dohoda s dlužníkem na splacení pohledávky. Vymáhání je věc, ke které se přistupuje až v krajním případě a souvisí s ní další nárůst finančních nákladů.

V současné době by měl mít každý podnik přehlednou evidenci pohledávek a stanovené vnitropodnikové předpisy pro řízení pohledávek. Součástí postupů je nejprve ověření bonity daného zákazníka. V této fázi je důležitá eliminace vzniku případných problémových pohledávek. V této oblasti existuje řada systémů, které usnadní příslušnému oddělení práci. Součástí systému je i ucelený systém obchodních podmínek. Práce s řízením pohledávek je nedílnou součástí společnosti. Propracovaný systém řízení pohledávek ukazuje na celkový hospodářský stav společnosti. Cílem tohoto systému je eliminovat výskyt pohledávek po splatnosti.

Pohledávka jako druh majetku je často opomíjený, ale přesto důležitý prvek aktiv společnosti. Informace o pohledávkách společnosti lze zjistit z účetních dokladů společnosti. Ze stavu pohledávek si veřejnost, obchodní partneři i zaměstnanci mohou udělat obraz o hospodářské situaci společnosti.

Nebezpečná situace je především v okamžiku, kdy se ve společnosti hromadí pohledávky po splatnosti. K eliminaci této situace je dobré využívat prověřování obchodních partnerů či mít řešenou smlouvu na faktoring, který nabízí finanční společnosti. V pohledávkách má společnost uložené peníze a jejich nesplacení může mít vliv na likviditu společnosti.

Na základě všech těchto faktů jsem se rozhodla představit pohledávku, jako důležitou součást účetnictví společnosti. V této práci porovnávám vývoj a vliv pohledávek na hospodaření společností, které podnikají v zemědělství.

2 CÍL PRÁCE A METODIKA

Na zpracování teoretické části je využita metoda literární rešerše. V této části je přehledně popsána problematika oblasti pohledávek. Dále jsou analyzovány pohledávky jako součást účetnictví v ČR. Bylo využito uvedené odborné knihy, a podstatné informace z vybraných internetových zdrojů.

Vlastní práce je zpracována na základě veřejně dostupných údajů z několika vybraných firem. Přehledně je porovnám podíl pohledávek na majetku daných firem. V další části je specifikováno, o jaké firmy se jedná a jaký vliv mají pohledávky v jejich majetku. Pro názornost jsem uvádím firmy, které nemají primární činností práci s pohledávkami, ale pohledávky se v jejich majetku vyskytly pouze výjimečně. Oproti tomu jsou uváděny i firmy, které operace s pohledávkami mají jako primární součást podnikání.

V závěru práce jsou shrnuty poznatky z teoretické a praktické části. Snahou je vysvětlit důležitost pohledávek pro fungování podniku a nastínit možný budoucí vliv pohledávek na fungování podniků.

3 TEORETICKÁ ČÁST

3.1 Vymezení pojmů

Pohledávku lze definovat jako „právo, které vzniká jednomu účastníku vůči druhému účastníku“. Důležité je přesné vymezení plnění (Drbohlav a Pohl, 2011, str. 17).

Podle Štohla (2009, s. 22) je pohledávka definovaná jako „nárok podnikatele (věřitele) na úhradu peněžní částky od dlužníka.“

Definice pohledávky je uvedena v novém občanském Zákoníku č. 89/2020 Sb., konkrétně v § 1721, který vychází z vymezení vzniku závazku a definuje pohledávku takto: „Ze závazku má věřitel vůči dlužníku právo na určité plnění jako na pohledávku a dlužník má povinnost toto právo splněním dluhu uspokojit“ (Zákon č. 89/2012 Sb., § 1721).

Občanský zákoník rovněž upravuje pojem plnění závazku, který vychází z §1722 a definuje plnění závazku takto: „Plnění, které je předmětem závazku, musí být majetkové podstaty a odpovídat zájmu věřitele, i když tento zájem nemusí být pouze majetkový“ (Zákon č. 89/2012 Sb., § 1722).

3.2 Vznik a zánik pohledávek

Pohledávky vznikají různými způsoby např. na základě uzavření smlouvy, protiprávním činem nebo jinou podle právního řádu způsobitou právní skutečností (Zákon č. 89/2012 Sb.).

Pohledávky nejčastěji vznikají uzavřením smlouvy, kde na jedné straně vztahu stojí věřitel, který má právo na plnění a na straně druhé stojí dlužník, který má za povinnost splatit svůj dluh věřiteli (Pilátová a Richter, 2011, str.15).

K zániku pohledávky dochází z těchto důvodů:

- Splnění dluhu – jedná se splnění daného závazku. Je v zájmu dlužníka uspokojit věřitele.
- Započtení pohledávky – používá se, pokud dlužník a věřitel mají oproti sobě závazky, obě strany se dohodnou na jejich zániku.
- Prekluze – jedná se o výjimečný institut, kdy zaniká právo na základě zákona. V důsledku toho, že se neuplatnilo dané právo ve stanovené lhůtě.
- Promlčení – jedná se o fakt, který vede k oslabení dané pohledávky. Soud v případě

řešení pohledávky musí k promlčení přihlédnout.

- Dohodou – daná pohledávka zaniká na základě dvoustranné dohody. Není nahrazena novým závazkem.
- Prominutím dluhu a vzdáním se práva – na základě rozhodnutí věřitele zaniká část či celý druh, bez toho, aby došlo k uspokojení věřitele.
- Výpovědí – jedná se o jednostranný právní krok, při kterém zaniká určitý se opakující děj.
- Novací – jedná se o situaci, kdy pohledávky zaniká a je nahrazena novou.
- Narovnáním – jedná se o možnost zániku pohledávky dohodou, pokud je daná věc sporná.
- Smrtí dlužníka nebo věřitele.
- Splynutím – ke splynutí dochází, pokud by měl být někdo sám sobě dlužníkem. Děje se například u dědického řízení (Doleček, 2019).

3.3 Členění pohledávek

Pohledávky se dle § 19 odst. 8 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví dělí na **dlouhodobé** a **krátkodobé**. Za dlouhodobé pohledávky lze považovat takové pohledávky, které mají dobu splatnosti delší než jeden rok. Naopak krátkodobé pohledávky jsou takové pohledávky, které mají dobu splatnosti kratší než jeden rok. (Zákon č. 563/1991 Sb., 2020, § 19).

Krátkodobé pohledávky se dělí dle § 11 vyhlášky č. 500/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů na:

- pohledávky z obchodních vztahů,
- pohledávky – ovládající a třídící osoba,
- pohledávky – podstatný vliv,
- pohledávky za společníky,
- pohledávky k institucím sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění,
- pohledávky vůči státu – daňové pohledávky,
- krátkodobé poskytnuté zálohy,
- dohadné účty aktivní,
- jiné pohledávky (Vyhláška č. 500/2002 Sb., § 11).

Dlouhodobé pohledávky se dělí dle § 10 vyhlášky č. 500/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů na:

- pohledávky z obchodních vztahů,
- pohledávky – ovládající a třídící osoba,
- pohledávky – podstatný vliv,
- pohledávky za společníky,
- dlouhodobé poskytnuté zálohy,
- dohadné účty aktivní,
- jiné pohledávky (Vyhláška č. 500/2002 Sb., § 10).

Rozdělení pohledávek dle docenta Paula D. Kimmela, PhD, CPA:

- pohledávky za odběrateli,
- směnečné pohledávky,
- ostatní pohledávky.

Pohledávky za odběrateli představují částky, které zákazníci (odběratelé) dluží z obchodního vztahu. Tyto dluhy vznikají z obchodního vztahu. Nejčastěji vznikají prodejem zboží či služeb. Splatnost těchto dluhů je v termínu od 14 až 60 dnů od prodeje. Jedná se o nejčastější typ pohledávek, které společnost má. (Kimmel, 2010, s. 398–399)

Směnečné pohledávky jsou speciální pohledávky, pro které jsou vydány úvěrové cenné papíry. Úvěrové cenné papíry obecně vyžadují od dlužníků zaplatit úrok a doba splatnosti pohledávky je zde delší než u pohledávek za odběrateli a je stanovena nejčastěji v intervalu od 60 – 90 dnů, případně může být i delší dobu. Pohledávky za odběrateli a směnečné pohledávky jsou označovány jako obchodovatelné. (Kimmel, 2010, s. 398–399)

Ostatní pohledávky obsahují neobchodní pohledávky. Mezi tyto pohledávky patří úroky, půjčky společníkům a zaměstnancům, zálohy zaměstnancům apod. Obecně lze říct, že tato část pohledávek, nevyplývá z žádných operací podniku, proto jsou tyto pohledávky klasifikovány a vykazovány jako samostatné položky v rozvaze (Kimmel, 2010, s. 398-399).

3.4 Oceňování pohledávek

„Podle Ryneše (2019, s. 66) se pohledávky oceňují:

- k okamžiku uskutečnění účetního případu (ke dni vzniku pohledávky),
- k rozvahovému dni, ke kterému se sestavuje účetní závěrka.“

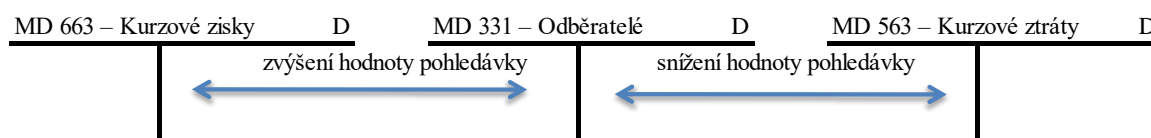
Existuje ještě jeden zvláštní režim oceňování pohledávek, který se týká pohledávek, které účetní jednotka nakoupila a určila k obchodování. Takto nabyté pohledávky se oceňují reálnou hodnotou. Pro stanovení reálné hodnoty se používá nejčastěji metoda ocenění kvalifikovaným odhadem či posudkem znalce. (Chalupa a spol., 2020, s. 220-221).

Pokud jsou pohledávky oceňovány pořizovací cenou, tak součástí ceny je cena pořízení plus náklady související s pořízením, jedná se např. o náklady na znalecké ocenění nakupovaných pohledávek, odměny právníkům a provize. (Ryneš, 2019, s.185)

Může nastat situace, kdy účetní jednotka obchoduje se zahraničími obchodními partnery a má pohledávku vyjádřenou v cizí měně, tak v tomto případě musí účetní jednotka k datu uskutečnění účetního případu použít kurz pro přepočtení cizí měny na měnu českou. Existují dvě možnosti stanovení tohoto kurzu. První možností je, že účetní jednotka použije aktuální kurz. V tomto případě se jedná o denní kurz, který ČNB stanovila na devizovém trhu. Druhou možností je, že si účetní jednotka stanoví ve svých vnitřních předpisech pevný kurz. V tomto případě nesmí účetní jednotka zapomenout stanovit, kdy tento kurz vstupuje v platnost a také na jakou dobu je tento kurz platný. (Chalupa a spol., 2020, s. 222).

Při sestavování účetní závěrky má účetní jednotka za povinnost přecenit pohledávky kurzem ČNB, který je platný ke dni sestavení závěrky na základě §24 (6) Zákona o Účetnictví č.563/1991 Sb. Vznikají kurzové rozdíly, které se musejí odúčtovat. Pokud dojde ke snížení hodnoty pohledávky, tak vzniká kurzová ztráta, která se účtuje na stranu Má dáti na účtu č. 563 – Kurzové ztráty. Pokud naopak dojde ke zvýšení hodnoty pohledávky, tak vzniká kurzový zisk, který se zaúčtuje na stranu dal na účtu 663 – Kurzové zisky (Beránek, 2017, s. 95).

Obrázek 1: Schéma účtování kurzových rozdílů

Zdroj: Vlastní zpracování autorky

3.5 Účtování pohledávek

Pohledávky se nacházejí v účtové třídě 3 – Zúčtovací vztahy ve směrné účtové osnově. Mimo účtovou třídu 3 – Zúčtovací vztahy se pohledávky nacházejí v účtové třídě 0 – Dlouhodobý majetek, které se týkají záloh na dlouhodobý majetek. Konkrétně jsou obsaženy v účtové skupině 05 – Poskytnuté zálohy na dlouhodobý majetek. Dále jsou pohledávky obsaženy v účtové skupině 1 – Zásoby, které se týkají záloh na zásoby. Konkrétně jsou obsaženy v účtové skupině 15 – Poskytnuté zálohy na zásoby (Chalupa, 2020, s.265-270).

3.5.1 Účtová skupina 31

V této účtové skupině jsou obsaženy pohledávky z obchodních vztahů. Stanovení daných účtů je vždy prováděno na základě rozhodnutí daného podniku a není centrálně stanoveno.

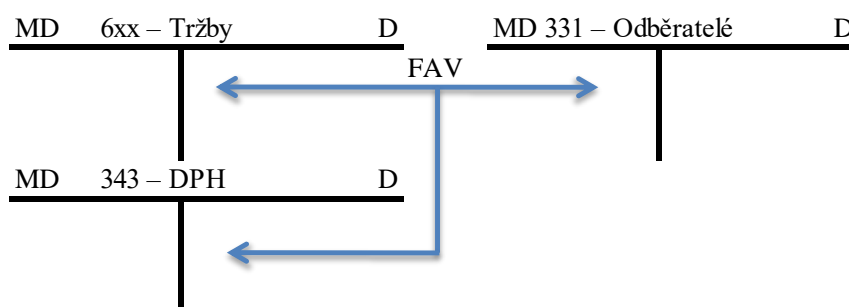
V účtovém rozvrhu většiny firem se nejčastěji používají tyto účty:

- 311 – Odběratelé,
- 312 – Směnky k inkasu,
- 313 – Pohledávky za eskontované cenné papíry,
- 314 – Poskytnuté zálohy – dlouhodobé a krátkodobé,
- 315 – Ostatní pohledávky.

Nastavení je v kompetenci každé účetní jednotky.

V souvislosti s účtováním pohledávek se účtuje ve prospěch výnosů, konkrétně ve prospěch tržeb, které se nacházejí v účtové skupině 60 – Tržby za vlastní výkony a zboží a v účtové skupině 64 – Jiné provozní výnosy, viz. schéma níže.

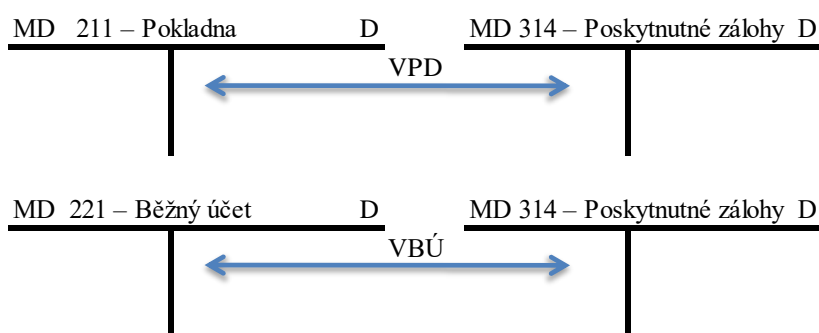
Obrázek 2: Schéma účtování pohledávek z obchodních vztahů

Zdroj: Vlastní zpracování autorky

Dále se zde vyskytují zaúčtované provozní zálohy dodavatelům. V tomto případě se při účtování použije účet 314 – Poskytnuté provozní zálohy, kam se zaúčtuje záloha na stranu Má dáti, a účet 221 – Bankovní účty (příp. účet 211 – Pokladna) na straně Dal. Rovněž je zde vhodné zmínit princip účtování poskytnutých záloh na dlouhodobý majetek a poskytnutých záloh na zásoby. Pokud se jedná o poskytnutých zálohách na dlouhodobý majetek, tak v tomto případě se použije účet z účtové skupiny 05 – Poskytnuté zálohy na dlouhodobý majetek, kde se zaúčtuje záloha na stranu Má dáti a účet 221 – Bankovní účty na straně Dal. Pokud se jedná o poskytnuté zálohy na zásoby, tak se použije účet z účtové skupiny 15 – Poskytnuté zálohy na zásoby, kam se záloha zaúčtuje na stranu Má dáti se souvztažným zápisem na stranu Dal na účtu 221 – Bankovní účty.

Obrázek 3: Schéma účtování poskytnutých záloh

Zdroj: Vlastní zpracování autorky

Dále se zde nachází účet 315 – Ostatní pohledávky, který se především využívá při účtování reklamačního nároku vůči dodavateli. Existence tohoto účtu ukazuje, že vůči dodavateli může mít účetní jednotka vztah nejenom závazkový z přijatých faktur ve prospěch účtu 321 – Dodavatelé, ale také vůči stejnému subjektu může v případě reklamace vzniknout pohledávka. Je to ukázka obecné účetní zásady – zákazu kompenzace.

Účet 313 – Pohledávky za eskontované cenné papíry slouží k účtování pohledávky za eskontované směnky, které jsou postoupené bance k proplacení před jejich lhůtou splatnosti. Pokud účetní jednotka naléhavě potřebuje peněžní prostředky, může požádat banku o eskontní úvěr a směnku předat bance k eskontu, aby získala peněžní prostředky. Následně nastane přeměna směnečné pohledávky na účtu 256 – Dluhové cenné papíry v pohledávku vůči bance za eskontovanou směnku.

3.5.2 Účtová skupina 33

V této skupině jsou obsaženy účty, které se používají k zúčtování se zaměstnanci. Např. se zde účtují poskytnuté zálohy na cestovné a drobné nákupy, uplatňují se zde náhrady škody vůči zaměstnancům a jiné (Skálová, 2018, s. 89).

Tabulka 1: Účtování poskytnutých záloh zaměstnancům

Účetní případ	MD	Dal
vyplacená záloha zaměstnanci v hotovosti – VPD	335	211
vyúčtování zálohy na drobný nákup	501	335
vyúčtování zálohy na pracovní cestu	512	335

Zdroj: Vlastní zpracování autorky

3.5.3 Účtová skupina 34

V této skupině se nacházejí účty, které se používají k zachycení vztahů k finančním orgánům.

Nacházejí se zde účty:

- 341 – Daň z příjmu,
- 342 – Ostatní přímé daně,
- 343 – Daň z přidané hodnoty,
- 345 – Ostatní nepřímé daně a poplatky
- 346 – Dotace ze státního rozpočtu
- 347 – Ostatní dotace.

Na účtu 343 – Daň z přidané hodnoty na straně Má dáti se vykazuje pohledávka vůči finančnímu úřadu. Na účtu 341 – Daň z příjmů na straně Má dáti se účtují zálohy na daň z příjmu. Pokud na tomto účtu se eviduje aktivní zůstatek, tak v tomto případě vzniká pohledávka za finančním úřadem, tj. podnik eviduje přeplatek na dani z příjmu (Skálová, 2018, s. 91-95).

3.5.4 Účtová skupina 35

Pohledávky za společníky mohou být rozděleny do následujících účtů, ale je to v kompetenci každé účetní jednotky, jak se rozhodne:

- 351 – Pohledávky – ovládaná nebo ovládající osoba – zde se zachycují dlouhodobé a krátkodobé pohledávky, které vznikají mezi ovládanou osobou a ovládající osobou,

- 352 – Pohledávky – podstatný vliv,
- 353 – Pohledávky za upsaný základní kapitál – zde se zachycují pohledávky za akcionáře, společníky a členy družstva při zakládání obchodní společnosti nebo družstva,
- 354 – Pohledávky za společníky při úhradě ztráty – jedná se o krátkodobou pohledávku v případě, kdy mají společníci ze zákona povinnost uhradit ztrátu (Skalová, 2018, s. 97).

3.5.5 Účtová skupina 37

V účtové skupině 37 – Jiné pohledávky se nacházejí účty, které se používají při účtování pohledávek z prodeje podniku nebo jeho části (účet č. 371 – Pohledávky z prodeje podniku), popřípadě nájmu podniku či jeho části, dále o pohledávkách z pevných termínovaných operací, o nakoupených a prodaných opcích. Nachází se zde účet 378 – Jiné pohledávky, který slouží k zachycení pohledávky při náhradě škody od pojišťovny či manka za odpovědnou osobu (Skalová, 2018, s. 98).

3.5.6 Účtová skupina 38

V této skupině se nalézají účty, které slouží k časovému rozlišení nákladů a výnosů souvisejících s konkrétním titulem a konkrétním obdobím. Nacházejí se zde účty časového rozlišení, které patří do aktiv rozvahy:

- 381 – Náklady příštích období,
- 382 – Komplexní náklady příštích období,
- 385 – Příjmy příštích období
- 388 – Dohadné účty aktivní (Chalupa, 2020, s. 270).

3.6 Inventarizace pohledávek

Během inventarizace se provádí ověření průkaznosti a úplnosti účetnictví, viz. § 8 odst. 4 zákona o účetnictví: „Účetnictví účetní jednotky je průkazné, jestliže všechny účetní záznamy jsou průkazné (§ 33a) a účetní jednotka provedla inventarizaci“ (zákon č. 563/1991 Sb., § 8 odst. 4). Pohledávky se během účetní závěrky inventarizují dokladovou inventurou. Ověřují se skutečné stavy (doklady) se stavy, které evidujeme v účetnictví. Cílem inventarizace je ověření, zda stavy pohledávek, které jsou evidovány v účetnictví, jsou reálné, tj. zda skutečně existují a

existují k nim účetní doklady. Dalším cílem inventarizace je pak ověření věcnosti (reálnosti) ocenění pohledávek, tj. zda jsou použity správné metody ocenění pohledávek. (Skálová a kol., 2018, s. 33).

Při dokladové inventuře se kontroluje účetní stav se skutečným stavem. Zjištěné skutečné stavy se evidují do inventurních soupisů, ve kterých se srovnávají se stavy účetními a vyčíslují se inventarizační rozdíly (Skálová a kol., 2018, s. 33).

3.7 Tvorba opravných položek k pohledávkám

U pohledávek se tvoří dva typy opravných položek:

- a) zákonné – zásady jejich tvorby jsou obsaženy v zákoně č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů, ve znění pozdějších předpisů),
- b) účetní – zásady jejich tvorby závisí na rozhodnutí účetní jednotky (Chalupa a kol., 2020, s. 234).

3.7.1 Zákonné opravné položky

„Zákon ČNR č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmu ve znění pozdějších předpisů upravuje pro poplatníky daně z příjmů (podnikatele) možnost vytvářet dva typy opravných položek na vrub daňově uznatelných nákladů:

- opravná položka k pohledávkám za dlužníky v insolvenčním řízení a opravná položka k pohledávkám za dlužníky v zahraničí,
- opravná položka k nepromlčeným pohledávkám splatným po 1. ledna 2014 podle zákona o rezervách
  - a) opravná položka k nepromlčeným pohledávkám nabytým postoupením, jejichž rozvahová hodnota bez příslušenství v okamžiku jejich vzniku byla vyšší než 200 tis. Kč (§ 8a odst. 2),
  - b) opravná položka k nepromlčeným pohledávkám v nominální hodnotě do 30 tis. Kč (§ 8c),
  - c) opravná položka k nepromlčeným pohledávkám k nepromlčeným pohledávkám vzniklým po datu 1.1.2014 s výjimkou pohledávek nabytých postoupením s rozvahovou hodnotou při jejich vzniku vyšší než 200 tis. Kč“ (Ryneš, 2019, s. 195).

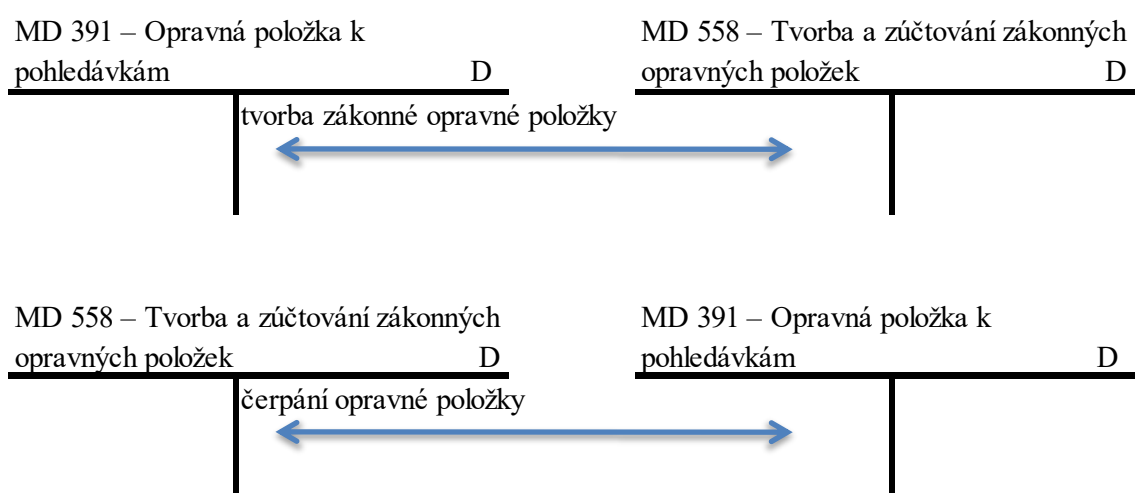
„Opravné položky se nesmí vytvářet k pohledávkám:

- o kterých nebylo účtováno při jejich vzniku ve výnosech a tyto výnosy nebyly zahrnuty do základu daně,
- vzniklých z titulu cenných papírů, ostatních investičních nástrojů, úvěrů, půjček, ručení, záloh, smluvních pokut, úroků z prodlení, poplatků z prodlení, penále a jiných sankcí ze závazkových vztahů,
- vzniklých při plnění ve prospěch vlastního kapitálu a při úhradě ztráty společnosti,
- nabytým bezúplatně,
- odepsaným již na vrub hospodářského výsledku,
- tvořící soubor pohledávek“ (Březinová a Štohl, 2010, str. 121).

Dále účetní jednotka nevytváří opravné položky k pohledávkám, pokud má k dlužníkovi současně splatné závazky a doposud neprovedla vzájemný zápočet pohledávek a závazků.

Opravné položky k pohledávkám se zaúčtují na stranu Má dáti na účtu č. 558 – Tvorba a zúčtování zákonných opravných položek a na stranu Dal na účtu č.391 – Opravná položka k pohledávkám. Zrušení opravné položky se zaúčtuje opačným zápisem, než kterým se účtuje tvorba opravné položky, tj. na stranu Má dáti na účtu 391 – Opravná položka k pohledávkám se souvztažným zápisem na stranu Dal na účtu 558 – Tvorba a zúčtování zákonných opravných položek.

Obrázek 4: Schéma účtování tvorby zákonných opravných položek

Zdroj: Vlastní zpracování autorky

Opravné položky k pohledávkám se mohou zrušit z těchto důvodů:

- pokud dojde k uhrazení pohledávky, ke které byla opravná položka vytvořena,
- pokud dojde k odpisu pohledávky, ke které byla opravná položka vytvořena v plné výši,
- ke dni ukončení či přerušeni podnikatelské činnosti nebo nájmu,
- ke dni zániku nebo promlčení závazku (Marková, 2020).

3.7.1.1 Opravné položky k nepromlčeným pohledávkám za dlužníky v insolvenčním řízení

Opravné položky k pohledávkám za dlužníky v insolvenčním řízení mohou tvořit poplatníci daně z příjmu, pokud vedou účetnictví až do výše pohledávek přihlášených u soudu ve lhůtě stanovené rozhodnutím soudu o prohlášení konkurzu (Březinová a Štohl, 2011, s. 121).

Zrušení opravné položky závisí na výsledku rozhodnutí insolvenčního řízení nebo v případě, kdy dochází k popření pohledávky insolvenčním správcem, dlužníkem nebo věřitelem, pokud těmto osobám insolvenční zákon přiznává možnost tuto pohledávku popřít (Ryneš, 2019, s. 197).

3.7.1.2 Opravné položky k nepromlčeným ostatním pohledávkám v nominální hodnotě do 30 tis. Kč

„Podle § 8c Zákona ČNR č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů, je možné vytvořit opravnou položku až do výše 100 % neuhrazené rozvahové hodnoty v následujících případech:

- nejedná se o pohledávku, která byla odepsána na vrub výsledku hospodaření či se nejedná o pohledávku, ke které již byla vytvořena opravná položka,
- nejedná se o pohledávku, která vznikla mezi spojenými osobami vymezenými v zákoně č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů,
- rozvahová hodnota pohledávky bez příslušenství v okamžiku jejího vzniku nepřesáhne částku 30 tis. Kč,
- celková hodnota pohledávek bez příslušenství vzniklých vůči témuž dlužníkovi za zdaňovací období nepřesáhne částku 30 tis. Kč,
- od konce sjednané doby splatnosti pohledávek uplynulo nejméně 12 měsíců.

K takto vytvořené opravné položce k pohledávce se musí vést samostatná evidence“ (Marková, 2020, s. 98).

3.7.1.3 Opravné položky k neprohlášeným pohledávkám v rozvahové hodnotě do 200 tis. Kč

„Věřitel může vytvořit pohledávku k předmětné pohledávce z její nominální hodnoty nepřesahující 200 tis. Kč, která vznikla po 1.1.2014 a byla účtována do výnosů a není vyloučena z možnosti vytvořit opravné položky za podmínky, že do konce sjednané doby splatnosti pohledávky uplynulo více než:

- 18 měsíců, až do výše 50 neuhrazené rozvahové hodnoty pohledávky,
- 30 měsíců, až do výše 100 % neuhrazené rozvahové pohledávky“ (Ryneš, 2019, s. 199).

3.7.1.4 Opravné položky k neprohlášeným pohledávkám v rozvahové hodnotě vyšší než 200 tis. Kč

„U pohledávek nabytých postoupením, jejíž rozvahová hodnota bez příslušenství v okamžiku jejího vzniku byla vyšší než 200 tis. Kč, se mohou tvořit opravné položky podle odst. 1 pouze v případě, že bylo ohledně těchto pohledávek zahájeno řízení, jehož se poplatník daně z příjmů řádně účastní a které je:

- rozhodčím řízením,
- soudním řízením, nebo
- správním řízením“ (Marková, 2020, s. 98)

3.7.2 Zrušení opravných položek

Podle § 4 odst. 1 zákona ČNR č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů, se opravné položky zruší:

- ke dni ukončení podnikatelské nebo jiné samostatně výdělečné činnosti nebo nájmu podniku či jeho části,
- ke dni přerušování podnikatelské nebo jiné samostatně výdělečné činnosti nebo nájmu podniku, pokud tato činnost nebo nájem podniku nejsou zahájeny do termínu pro podání daňového přiznání za příslušné zdaňovací období, ve kterém došlo k přerušování,

- ke dni předcházejícímu dni zrušení stálé provozovny na území České republiky,
- ke dni účinnosti nájemní smlouvy v případě nájmu podniku,
- ke dni předcházejícímu den účinnosti prohlášení konkursu,
- ke dni předcházejícímu den vstupu do likvidace“ (Drbohlav a Pohl, 2011, str. 30)

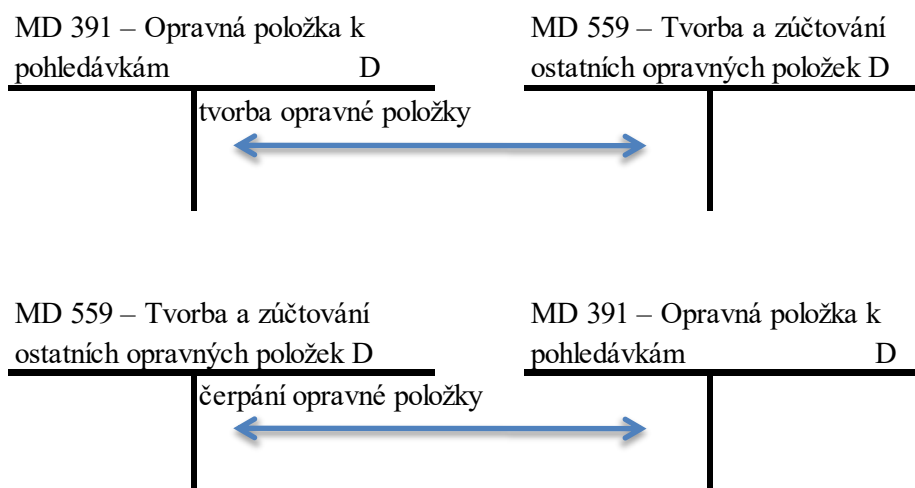
3.7.3 Účetní opravné položky

Jedním z nástrojů aplikace zásady opatrnosti při vykazování aktiv a výsledků hospodaření je tvorba účetních opravných položek, které vyjadřuje snížení reálné hodnoty pohledávky. Neexistuje jasně stanovený způsob a výše tvorby těchto opravných položek. Postup se nechává plně v kompetenci účetní jednotky pouze za předpokladu, že účetní jednotka respektuje podmínku, která stanovuje, že opravná položka smí být vytvořena pouze do výše pohledávky a že opravná položka podléhá inventarizaci. V praxi se nejčastěji využívá systém vyčíslování opravných položek na základě doby splatnosti pohledávek, např.:

- „u pohledávek 180 až 365 dní po splatnosti se tvoří opravná položka k pohledávce ve výši 50 %,
- u pohledávek, které jsou více než 365 dní po lhůtě splatnosti, se tvoří opravná položka ve výši 100 %“ (Ryneš, 2019, s. 192).

Tvorba účetní opravné položky k pohledávkám se zaúčtuje na stranu Má dáti na účtu č. 559 – Tvorba a zúčtování ostatních opravných položek a na stranu Dal na účtu č.391 – Opravná položka k pohledávkám. Zrušení (čerpání) opravné položky se zaúčtuje opačným zápisem, než se účtuje tvorba účetní opravné položky, tj. na stranu Má dáti na účtu 391 – Opravná položka k pohledávkám se souvztažným zápisem na stranu Dal na účtu 559 – Tvorba a zúčtování ostatních opravných položek (Chalupa a kol., 2020, s. 237).

Obrázek 5: Schéma účtování tvorby účetních opravných položek

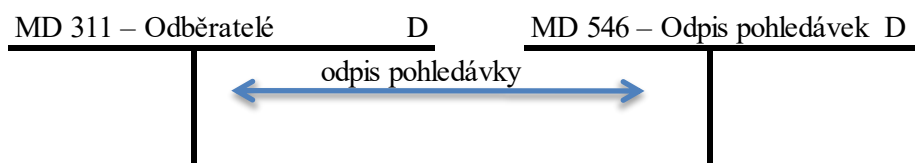
Zdroj: Vlastní zpracování autorky

3.8 Odpis pohledávek

Odpis pohledávky do nákladů se zaúčtuje na stranu Má dáti na účtu č. 546 – Odpis pohledávky a na stranu Dal na účtu č.311 – Odběratelé. Je vhodné účet 546 – Odpis pohledávky rozlišit na několik analytických, např.

- 546/1 – Odpis pohledávky – daňový jednorázový dle § 24 odst. 2 písmen. y) ZDP,
- 546/3 – Odpis pohledávky při postoupení pohledávky,
- 546/9 – Odpis pohledávky – účetní.

Obrázek 6: Schéma účtování odpisu pohledávek

Zdroj: Vlastní zpracování autorky

3.9 Vykazování pohledávek

Mezi základní finanční výkazy patří rozvaha, výkaz zisků a ztrát, přehled o peněžních tocích (Cash flow), přehled o změnách základního kapitálu a v neposlední řadě také příloha k účetní závěrce, kde je uveden komentář k jednotlivým výkazům.

3.9.1 Vykazování pohledávek v rozvaze

Pohledávky jsou v rozvaze rozděleny na krátkodobé a dlouhodobé. Krátkodobé pohledávky jsou vykazovány ve skupině C.III. Krátkodobé pohledávky a dlouhodobé pohledávky jsou vykazovány ve skupině C.II. Dlouhodobé pohledávky. Ke každé položce pohledávky v rozvaze jsou uvedeny 4 sloupce. Jedná se konkrétně o sloupce brutto, korekce a netto, které jsou za běžném účetním období, a sloupec netto, který je za minulé účetní období. Ve sloupci brutto je obsažena vstupní hodnota pohledávek. Sloupec korekce obsahuje součet opravných položek k pohledávkám a sloupec netto obsahuje rozdíl mezi brutto hodnotou pohledávek a korekcí (Březinová, 2020).

Tabulka 2: Rozdělení pohledávek v rozvaze

Název položky		Běžné účetní období			Minulé úč. období
		Brutto	Korekce	Netto	Netto
C. II.	Dlouhodobé pohledávky				
C. II. 1.	Pohledávky z obchodních vztahů				
	2. Pohledávky za ovládanými a řízenými osobami				
	3. Pohledávky za účetními jednotkami pod podstatným vlivem				
	4. Pohledávky za společníky, členy družstva a za účastníky sdružení				
	5. Dohadné účty aktivní				
	6. Jiné pohledávky				
	7. Odložená daňová pohledávka				
C. III.	Krátkodobé pohledávky				
C. III. 1.	Pohledávky z obchodních vztahů				
	2. Pohledávky za ovládanými a řízenými osobami				
	3. Pohledávky za účetními jednotkami pod podstatným vlivem				
	4. Pohledávky za společníky, členy družstva a za účastníky sdružení				
	5. Sociální zabezpečení a zdravotní pojištění				
	6. Stát - daňové pohledávky				
	7. Ostatní poskytnuté zálohy				
	8. Dohadné účty aktivní				
	9. Jiné pohledávky				

Zdroj: Vyhláška č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, 2020

3.9.2 Vykazování opravných položek ve výkazu zisků a ztrát

Náklady, které souvisí s tvorbou a zúčtováním opravných položek se vykazují ve výkazu zisku a ztráty v řádku G. – Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti a komplexních nákladů příštích období. Odpis pohledávek se nachází v řádku H. – Ostatní provozní náklady

(Březinová, 2020).

Tabulka 3: Vykazování opravných položek k pohledávám ve výkazu zisků a ztrát

Název položky		Skutečnost v účetním období	
		běžném	minulém
G.	Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti komplexních nákladů příštích období (+/-)		
IV.	Ostatní provozní výnosy		
H.	Ostatní provozní náklady		

Zdroj: *Vyhláška č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, 2020*

3.10 ŘÍZENÍ POHLEDÁVEK

3.10.1 Prevence při vzniku pohledávek

V tržní ekonomice může platební neschopnost představovat jedno z nejvýraznějších rizik, jak pro podnik, tak stabilitu celého podniku. Z tohoto faktu vyplývá, že pohledávky by neměly být popelkou účetního oddělení, ale měla by jím být věnována pozornost, a to již především ve formě předcházení pohledávce samotné.

Prověřování před uzavřením dodavatelsko-odběratelské smlouvy bylo v minulosti založeno především na referencích na danou společnost a záviselo na řadě subjektivních faktorů. V dnešní době lze využít moderní informační technologie. Problematická společnost má mnohdy záznam v rejstřících dlužníků, špatné hodnocení a reference, faktorem je i členství v podnikatelských svazech, které můžeme považovat za jistou známku záruky. Je důležité mít na paměti, že se hodnotí hledisko finanční a hledisko morální. Finanční stránka podniku nám jasně ukáže, zda daná pohledávka má naději na zaplacení, či zda podnik ji není možný krýt. Hledisko morální zahrnuje faktor, jestli podnik chce uhradit pohledávku. Berme prosím v úvahu historii podniku, daný obor podnikání a zvyklosti v něm, velikost podniku či v případě exportu i zemi, ve které podnik sídlí.

Jako první musíme stanovit jaké informace požadujeme. Dalším postupem je jejich získání. V této oblasti se dají využít vlastní možnosti podniku, či využít specializovaní firmy. Musíme vzít v úvahu, zda velikost případné pohledávky vyžaduje služby těchto firem a s nimi spojené nemalé náklady.

Z veřejně dostupných údajů lze využít obchodní rejstřík či živnostenský rejstřík. Zde nalezneme základní identifikační údaje společnosti a informace z výroční zprávy podniku. Využit lze i internetovou burzu pohledávek, profesní komory, či hospodářskou a agrární komoru. Hospodářská komora byla zřízena na základě zákona 301/1992 Sb. o Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky. Hospodářskou komoru tvoří její složky, jsem patří především okresní Hospodářské komory a v hlavním městě Praze obvodní Hospodářské komory, regionální Hospodářské komory a u Hospodářské komory začleněná živnostenská společenstva. (Hospodářská komora c2020)

Důležité je mít na paměti, že podnik především buduje svůj pozitivní obraz, proto se doporučuje velká obezřetnost a podrobné vyhodnocení zjištěných údajů.

3.10.2 Bonita

Jedním ze základních rozhodovacích faktorů pro poskytnutí úvěru je bonita. Jedná se o schopnost dostát svým závazkům. S tím, jak je vysoká bonita je spojená míra rizika pro věřitele. Často v praxi ovlivňuje výši úrokové sazby. Stanovení výše bonity není jednoduchý proces, zahrnuje několik faktorů a v průběhu času se mění. Mezi základní faktory, které nám dávají obraz o výši bonity patří likvidita, rentabilita a zadluženost.

3.10.3 Ukazatel likvidity

Jedná se o ukazatel, který ukazuje, jak rychle je podnik schopen splácet svoje závazky. Jedná se o schopnost podniku pokrýt svoje krátkodobé závazky. V praxi se rozlišuje mezi běžnou likviditu, pohotovou likviditu a hotovostní likviditu.

Běžná likvidita ukazuje, jak je podnik schopen uhradit svoje krátkodobé závazky, pokud by aktiva proměnil v hotovost. Vyjadřuje se v korunách. Věřitelům dává informaci o tom, jak je jejich pohledávka kryta majetkem podniku. Problematické je především to, že nebere v potaz krátkodobé pohledávky z hlediska jejich termínu splatnosti, ovlivňuje ukazatel odložení nákupů a nevyjadřuje změnu platební schopnosti v průběhu roku.

$$\text{běžná likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé závazky}} \times 100 \quad (1)$$

Pohotová likvidita vyjadřuje objem hotových peněžních prostředků v podniku. Jedná se nejlíkvidnější prostředky, které lze použít k uhrazení pohledávek. Z pohledu věřitele je snaha, aby ukazatel byl co největší. Podnik ovšem musí mít číslo v určité rovině, kdy není dobré mít vysokou výši peněžních prostředků, a to třeba z důvodu vysoké inflace.

$$\text{pohotová likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva} - \text{zásoby}}{\text{krátkodobé závazky}} \times 100 \quad (2)$$

Okamžitá likvidita je ukazatel, který vypovídá o skutečné platební schopnosti podniku. Bere v úvahu nejlíkvidnější složky aktiv. (Hrdý a Krechovská, 2016, s. 193)

$$\begin{aligned} \text{okamžitá likvidita} \\ = \frac{\text{finanční majetek krátkodobé povahy} + \text{peněžní prostředky}}{\text{krátkodobé závazky}} \times 100 \end{aligned} \quad (3)$$

3.10.4 Ukazatel rentability

Rentabilita označuje výnosnost daného podniku. V určité formě vyjadřuje míru ziskovosti daného podniku. Využívají údaje z rozvahy a z výkazu zisku a ztrát, jde tedy o mezi výkazový ukazatel. Rozlišujeme rentabilitu celkového kapitálu, vlastního kapitálu a dlouhodobě investovaného kapitálu. (Ukazatele rentability, c2020)

Rentabilita celkového kapitálu ukazuje efektivitu daného podnikání. Je důležité brát v úvahu vliv zdanění příjmů, a to jak z pohledu investora, tak i z pohledu věřitele.

$$\frac{\text{zisk po zdanění} + \text{úrok z použitých úvěrů} (1 - \text{sazba daní z příjmů})}{\text{celková aktiva}} \quad (4)$$

Rentabilita vlastního kapitálu je důležitá především pro vlastníka podniku. Dává mu představu o tom, jaké množství se mu vrátilo z investice do podniku. Tedy k jakému došlo zhodnocení vložených prostředků. Pro věřitele je tento údaj důležitý k vytvoření obrazu o dané společnosti. Jak se společnost výnosná pro majitele, respektive investora. (Ukazatele rentability, c2020)

$$\text{rentabilita vlastního kapitálu} = \frac{\text{zisk po zdanění}}{\text{vlastní kapitál}} \quad (5)$$

Rentabilita dlouhodobě investovaného kapitálu ukazuje výnosnost daného podnikání z dlouhodobého hlediska. Slouží k posuzování rentability jednotlivých podniků a následným porovnáním.

$$\frac{\text{zisk po zdanění} + \text{úrok z použitých úvěrů} (1 - \text{sazba daní z příjmů})}{\text{dlouhodobé závazky} + \text{vlastní kapitál}} \quad (6)$$

3.10.5 Ukazatel zadluženosti

Vyjadřuje míru financování podniku z cizích zdrojů. Ukazuje také věřitelské riziko. Nelze zadluženost v podmínkách tržní brát čistě negativně. Velké podniky je velmi obtížné financovat pouze z vlastních zdrojů. Vstup cizího kapitálu do podniku může mít i pozitivní vliv. Ovšem musíme brát v úvahu, že zadlužení zvyšuje i náklady podniků a přílišné zadlužení zvyšuje věřitelské riziko.

Rozlišujeme krátkodobou a dlouhodobou zadluženost, jako doplňující ukazatel slouží míra samofinancování.

Dlouhodobá zadluženost bere v úvahu dlouhodobé závazky podniku. Jedná se o závazky s dobou splatností nad jeden rok. Využívají se především k financování větších investic a strategických projektů. (https://is.mendelu.cz/eknihovna/opory/zobraz_cast.pl?cast=52867)

$$\frac{\text{dlouhodobé závazky}}{\text{aktiva celkem}} \times 100 \quad (7)$$

Krátkodobá zadluženost podniku je ovlivněna určitými výkyvy v průběhu roku. Jedná se například o neuhrazení faktur či zrušené objednávky. Tyto výkyvy musí podnik vykrýt buď z vlastních zdrojů, nebo ze závazků se splatností do jednoho roku.

$$\frac{\text{krátkodobé závazky}}{\text{aktiva celkem}} \times 100 \quad (8)$$

Míra samofinancování ukazuje, do jaké výše jsou aktiva podniku složena z prostředků vlastníka. Jedná se důležitý ukazatel, který zobrazuje celkový stav finanční stav podniku. (https://is.mendelu.cz/eknihovna/opory/zobraz_cast.pl?cast=52867)

$$\frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{aktiva celkem}} \times 100 \quad (9)$$

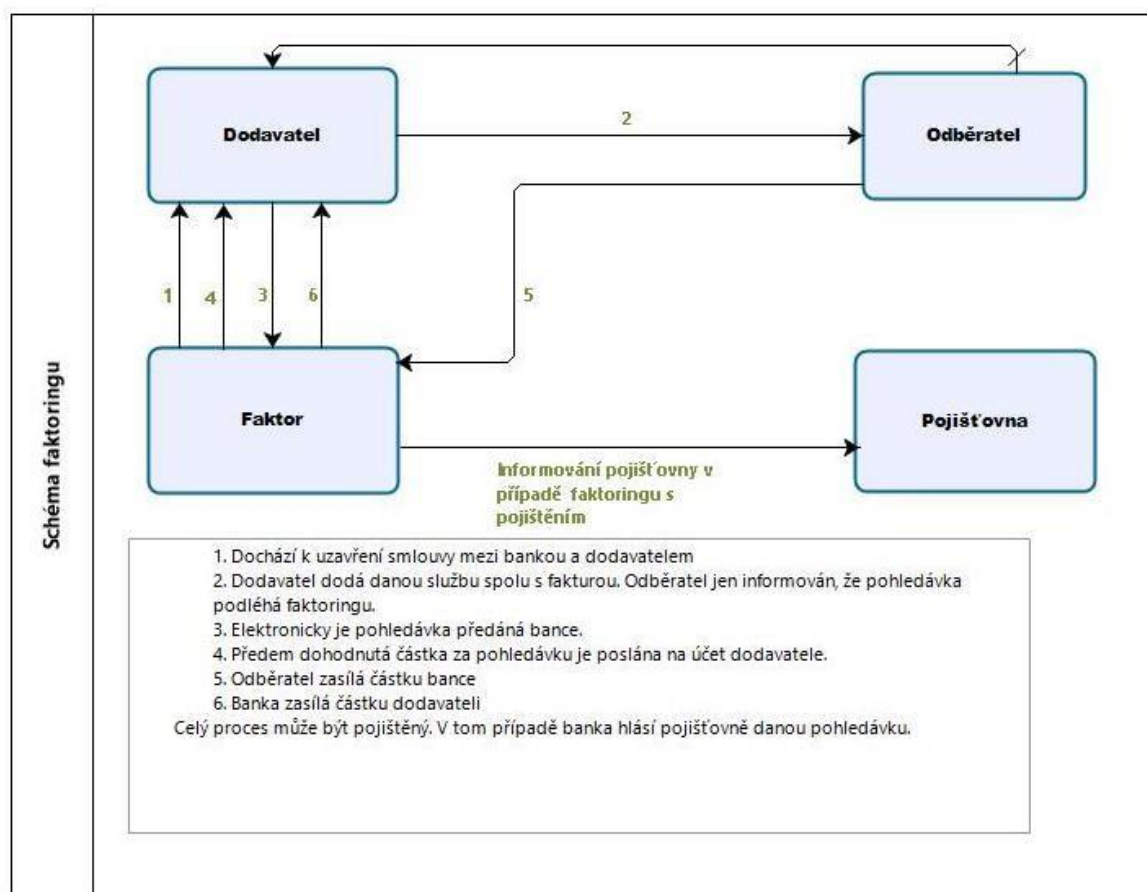
Míra zadluženosti ukazuje vývoj financování podniku za využití cizích zdrojů. (https://is.mendelu.cz/eknihovna/opory/zobraz_cast.pl?cast=52867)

$$\frac{\text{cizí zdroje}}{\text{vlastní kapitál}} \times 100 \quad (10)$$

3.10.6 Faktoring

Faktoring představuje velmi moderní způsob správy pohledávek. Lze ho definovat jako možnost přenesení správy, financování a případného vymáhání pohledávky z věřitele na banku, která všechny tyto činnosti vykonává.

Obrázek 7: Schéma faktoringu

Zdroj: Vlastní zpracování autorky

Důležitou roli zde hraje především tzv. faktor. Jedná se příslušný bankovní ústav, který službu nabízí. Vztah mezi bankou a klientem je řešen faktoringovou smlouvou. V této smlouvě je především zakotvena výše provize pro banku, druh případné regrese, tedy na koho přechází případné riziko nezaplacení pohledávky, jestli ho ponese banka či klient. (MEJSTŘÍK a spol., 2008, str. 620)

Pro podnik je výhodná především menší administrativa spojená se správou pohledávek. Standartně dostane společnost od faktora 80 až 90% částky z pohledávky do dvou dnů a zbytek následně po zaplacení pohledávky. Financování lze využít u pohledávek až 90 dnů po splatnosti. Komunikace probíhá mezi bankou a klientem především elektronicky.

Při výběru faktoringu můžeme vycházet z několika možností. Jedná se především o rozdělení z hlediska toho, kdo nese rizika nezaplacení pohledávek. Bezregresivní faktoring je forma, ve které riziko nezaplacení nese daný bankovní ústav. Tento druh faktoringu je bezpečnější, ale i dražší, jelikož je celý proces pojištěný. Regresivní faktoring je založen na principu, že pokud není pohledávka uhrazena, přechází na klienta. (Regresní faktoring, c2020)

Dále rozdělujeme faktoring na tzv. Tuzemský faktoring. Je založen na podmínce podnikání jak dodavatele, tak i odběratele na území stejného státu, v našich podmínkách tedy na území České republiky. Výhodou je především pro lokální podniky, které potřebují stabilní cash flow. (Regresní faktoring, c2020) Pro případný vývoz produktů lze využít tzv. Exportní faktoring. V tomto případě je ale nutné počítat s rizikem měnových kurzů.

3.10.7 Vymáhání pohledávek

Pokud nedojde k uhrazení pohledávky. Je nutné počítat s jejím vymáháním. Jedná se o důležitou součást procesu řízení pohledávek. Měla by být pevně stanovena a je dobré informovat dlužníka o procesu vymáhání v dané společnosti. Mnohdy korektní přístup výrazně snižuje riziko nesplacení pohledávky v dohodnutém termínu.

Pokud je nutné pohledávku vymáhat, tak existují dvě možnosti. Cesta soudní a mimosoudní. Vymáhání mimosoudní cestou můžeme zvolit buď formou najmutí společnosti či vlastním postupem podniku. V první řadě se jedná o písemné vyzvání dlužníka k uhrazení pohledávky. Existuje řada předem stylizovaných dopisů, které lze využít. V případě telefonického rozhovoru berme vždy v úvahu, že dlužník je kreativní ve výmluvách. Snažme se být věcní a konkrétní. Snahou je dosáhnout dohody nad splátkovým kalendářem.

Možností je i osobní návštěva u dlužníka. Jedná se o nákladnější způsob mimosoudního vymáhání, ovšem dlužníkovi zdůrazní problém dané situace.

Pokud nemáme vlastní možnosti, či je dlužníků více, lze využít služeb inkasních agentur. Jedná se o efektivní, ale nákladnější způsob vymáhání. Tento způsob lze kombinovat se soudním řešením. (REŽŇÁKOVÁ, Mária a kolektiv, 2010, str.100)

V případě neúspěchu mimosoudního vymáhání a snahy o dohodnutí splacení pohledávky nezbyvá než přistoupit na soudní cestu. Tento způsob je ovšem krajní řešení, které je nákladné

pro obě strany. Z hlediska procesu je důležité mít v podniku dobrý systém dokumentace smluv, faktur, vymáhání mimosoudního. Dokázat, že věřitel učinil všechny možné a vstřícné kroky k urovnání pohledávky. Výsledkem soudního vymáhání může být exekuce či konkurs. Exekuce provádí na základě rozhodnutí soudu soudní exekutoři, finanční úřady a správní úřady. Výkon exekuce provádí fyzická osoba – soudní exekutor. (KASÍKOVÁ, Martina, a kol., str. 181-185.)

Konkurs je nejkrajnější možnost. Jedná se o možnost, kdy podnik není schopen již krýt svoje závazky. Cílem je vypořádat majetkové vztahy. Návrh může podat dlužník, i samotný věřitel. Věc vyhlášení konkursu posuzuje soud. Pro vyhlášení konkursu jsou důležité tři podmínky. Dlužník má více věřitelů, peněžité závazky dlužníka jsou po lhůtě splatnosti delší jak 30 dnů, není schopen plnit svoje závazky. Po vyhlášení konkursu jmenuje soud insolvenčního správce. Vypořádávání pohledávek je řešené podle velikosti pohledávek jednotlivých věřitelů. Konkurs je upraven v zákoně č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon). (Zákon 182/2006 Sb., § 244, § 245, § 246)

3.11 Shrnutí teoretické části

V teoretické části jsou představeny pohledávky z několika hledisek. První část se věnuje vymezení pojmů z oblasti pohledávek. Je důležité brát na zřetel že existuje několik definic pohledávky. Dále navazuje kapitola objasňující samotný vznik a zánik pohledávky. Podnik si musí být vědom důležitosti nastavení mechanismu na správu pohledávek.

V kapitole o oceňování pohledávek je uvedeno, že podnik musí brát v úvahu stanovení správné ceny pohledávky a v případě pohledávky v cizí měně mít na zřetel měnový kurz ČNB.

Další části teoretické práce se věnují účetním operacím spojených s pohledávkami. V oblasti účetnictví je pohledávka specifická tím, že vzniká z obchodního styku a je nutné hlídat pečlivě operace s pohledávkami. Nelze opomenout fakt, že včasná úhrada pohledávek je klíčová pro zdraví podniku.

Kapitola řízení pohledávek se věnuje pohledávkám z pohledu jejich vzniku. Zdůrazňuje se zde, jak je pro podnik důležité prověřování zákazníků, aby se netvořily tzv. nedobytné pohledávky. Základní prověřování by mělo být součástí každého účetního oddělení podniku před podpisem obchodních smluv. V této kapitole je uveden i pojem bonita. Jedná se důležitou součástí každého podniku, spolu s dobrou pověstí je to základ fungování úspěšného podniku.

Dále jsou uvedeny základní ukazatele, které dávají obraz o stavu financí podniku. Jedná se o ukazatel rentability, likvidity a zadluženosti. Na základě dat o daném podniku si s jejich pomocí vytvoříme obraz o finanční situaci a rozhodneme, zda uzavřít obchodní smlouvu či raději být obezřetní. Dobrý obraz o stavu podniku tedy představuje pečlivá finanční analýza.

Factoring je část, kterou se uvádí jako možnost správy pohledávek daného podniku. Je důležité brát na zřetel, že se jedná o zpoplatněnou službu, která nám snižuje celkový zisk z obchodní transakce.

Závěr teoretické části je věnován oblasti vymáhání pohledávek. Jedná se proces, kterému se chceme prvotně vyhnout, jelikož je to velmi namáhavá a problematická operace. Existují specializované firmy, které se touto problematikou zabývají a mohou nám ulehčit čas, ovšem musíme mít na paměti jejich provizi.

Teoretická část má za cíl představit v ucelené formě problematiku pohledávek podniku.

4 PRAKTICKÁ ČÁST

4.1 Společnost DZS STRUHAŘOV a. s.

4.1.1 Základní informace

Akciová společnost DZS STRUHAŘOV a. s. vznikla zápisem do obchodního rejstříku dne 29. července 1994. Zakladatelem společnosti je Zemědělské družstvo Struhařov, Benešov u Prahy, Struhařov 75. Společnost v současné době patří do holdingu Rabbit a.s.

Název společnosti:	DZS STRUHAŘOV a. s.
Sídlo společnosti:	č.p. 75, 256 01 Struhařov
Identifikační číslo:	46357343
Právní forma podnikání:	akciová společnost
Základní jmění společnosti:	208 829 000,- Kč
Akcie:	7 159 ks akcie na jméno ve jmenovité hodnotě 1 000,- Kč 20 167 ks akcie na jméno ve jmenovité hodnotě 10 000,- Kč

Organizační struktura

Společnost v současné době patří do holdingu Rabbit a.s.

Představenstvo má 3 členy.

předseda představenstva	Ing. Pavel Navrátil, CSc.
člen představenstva	Ing. Zdeněk Jandajsek, CSc
člen představenstva	Ing. Pavel Vrnák

Dozorčí rada má 3 členy.

předseda dozorčí rady   Ing. Jiří Dřízal

místopředseda dozorčí rady   Pavel Vyhnal

člen dozorčí rady   Petr Navrátil

Společnost podniká v následujících oblastech:

- velkoobchod,
- činnost účetních poradců, vedení účetnictví, vedení daňové evidence,
- truhlářství,
- poskytování služeb pro zemědělství a zahradnictví,
- zednictví,
- jeřábové práce,
- provozování čerpacích stanic s palivy a mazivy,
- zemědělství včetně prodeje nezpracovaných zemědělských výrobků za účelem zpracování nebo dalšího prodeje,
- opravy zemědělských strojů,
- silniční motorová doprava nákladní,
- podnikání v oblasti nakládání s nebezpečnými odpady
- hostinská činnost.

Podnikatelská činnosti společnosti je zemědělská prvovýroba zaměřená na rostlinou a živočišnou produkci. Společnost je součástí holdingu, který je zaměřen na zemědělskou výrobu. Celkově společnost obhospodařuje cca 4500 ha. Předmětem rostlinné produkce jsou obiloviny, mák, řepka olejná a krmné plodiny. V oblasti živočišné produkce se společnost zaměřuje na produkci mléka, hovězího masa a masa drůbežího. Organizační struktura je založena na hlavním komplexu s administrativním zázemím. Dále se jedná o 5 pracovišť, zaměřených na chov skotu a produkci mléka. Společnost obhospodařuje jak vlastní pozemky, tak pozemky, které má pronajaté.

4.1.2 Zaměstnanci

Následující Tabulka 4 zobrazuje počet pracovních míst ve společnosti DZS STRUHAŘOV a. s. Je patrné, že počet pracovních míst ve společnosti je v podstatě setrvalý.

Tabulka 4: Počet zaměstnanců ve společnosti DZS STRUHAŘOV a.s.

Počet pracovních míst (v ks)	Rok			
	2016	2017	2018	2019
Zaměstnanci celkem	127	126	125	125

Zdroj: Vlastní zpracování autorky, údaje převzaty z výročních zpráv 2016, 2017, 2018 a 2019

4.2 Společnost Mydlářka a.s.

4.2.1 Základní informace

Akciová společnost Mydlářka a.s. vznikla zápisem do obchodního rejstříku dne 29. července 1994. Zakladatelem společnosti je Zemědělské družstvo Struhařov, Benešov u Prahy, Struhařov 75. Společnost v současné době patří do holdingu Rabbit a.s.

Název společnosti: Mydlářka a.s.

Sídlo společnosti: Mydlářka 253, 256 01 Benešov

Identifikační číslo: 46356142

Právní forma podnikání: akciová společnost

Základní jmění společnosti: 290 270 000,- Kč

Akcie: 29 027 ks akcie na jméno ve jmenovité hodnotě 10 000 Kč

Organizační struktura

Společnost v současné době patří do holdingu Rabbit a.s.

Představenstvo má 3 členy.

předseda představenstva	Ing. Pavel Navrátil, CSc.
člen představenstva	Ing. Zdeněk Jandejsek, CSc
člen představenstva	Ing. František Škrle

Dozorčí rada má 3 členy.

předseda dozorčí rady	MVDr. Miroslav Březina
místopředseda dozorčí rady	Ing. Pavel Vosolil
člen dozorčí rady	Ing. Jiří Šindelář

Společnost podniká v následujících oblastech:

- velkoobchod,
- činnost účetních poradců, vedení účetnictví, vedení daňové evidence,
- truhlářství,
- poskytování služeb pro zemědělství a zahradnictví,
- zednictví,
- jeřábové práce,
- provozování čerpacích stanic s palivy a mazivy,
- zemědělství včetně prodeje nezpracovaných zemědělských výrobků za účelem zpracování nebo dalšího prodeje,
- opravy zemědělských strojů,
- silniční motorová doprava nákladní,
- podnikání v oblasti nakládání s nebezpečnými odpady,
- hostinská činnost.

Podnikatelská činnost společnosti je velmi obsáhlá. Odhaduji, že je to především způsobeno velikostí společnosti, stářím a tradicí, která trvá již od 60.let a v neposlední řadě její součástí společenství několika firem podobného zaměření. K lepšímu pochopení činnosti společnosti jsou detailně popsány jednotlivé oblasti podnikání.

Oblast chovu prasat je klíčovou složkou podnikání společnosti. Společnost ročně vyprodukuje více jak 16 000 tun vepřového masa. Touto velikostí produkce se řadí mezi velké producenti českého vepřového masa. Výhodou společnosti je její komplexnost v chovu prasat. Vedle 9 provozů, které se specializují na výkrm prasat patří společnosti i 6 poroden prasat. Celková výkrmová kapacita je 30 000 kusů a 6000 kusů v porodnách. Takto velká základna zajišťuje podstatnou výhodu na trhu s vepřovým masem.

Oblast prodeje vajec a chovu nosnic je druhou důležitou složkou podnikání. Veškeré zařízení chovu je moderně vybavené. Slepice jsou chovány na podestýlce. Společnost produkuje ročně 30 milionů kusů vajec. Provoz zaměřený na chov slepic je na dvou místech.

Oblast výkrmu kuřat je důležitá pro produkce českého kuřecího masa. Společnost zvládá při provozu jednoho závodu roční produkci 2400 tun jatečné drůbeže s kapacitou závodu 205 000 kusů kuřat.

V oblasti agrotechnických služeb společnost nabízí služby skladování a prodej průmyslových hnojiv. Jedná se o hnojiva jak kapalná, tak i pevná. V oblasti zemědělské chemie se dále jedná o přípravky na ochranu rostlin, moření semen a další pesticidy. Dále se společnost věnuje prodeji pohonných hmot, paliv, solí a minerálních látek. Většina těchto obchodů je řešena individuálně a s ohledem na specifikace klientů.

Služby akreditované laboratoře jsou vítanou součástí zemědělského agrokompexu. Laboratoř poskytuje služby jak vnitropodnikové, tak i externím klientům. Zaměření je poměrně široké. Oblastí činností jsou rozbory vody, půd, krmiv a jejich směsí, mléka, hnojiv a zemědělských produktů.

4.2.2 Zaměstnanci

Následující Tabulka 5 zobrazuje počet pracovních míst ve společnosti Mydlářka a.s. Je patrné, že počet pracovních míst ve společnosti je v podstatě setrvalý. Vývoj kolísá u jednoho místě, které se týká ošetřovatele prasat. Struktura zaměstnanců ve společnosti je rozdělena pracovníky technickohospodářského úseku, zaměstnanci ošetřující zvířata, mechanizátory a řidiče a ostatní zaměstnanci (jde především o pracovníky úklidu a údržby). V roce 2018 ve společnosti pracovalo 46 pracovníků THP, 82 ošetřovatelů, 21 řidičů a mechanizátorů a v kategorii ostatní pracovalo 27 zaměstnanců. Do budoucna lze odhadovat setrvalý stav, či mírný nárůst. Společnosti dlouhodobě chybí ošetřovatelé.

Tabulka 5: Počet zaměstnanců ve společnosti Mydlářka a.s.

Počet pracovních míst (v ks)	Rok			
	2016	2017	2018	2019
Zaměstnanci celkem	177 s	176	176	177

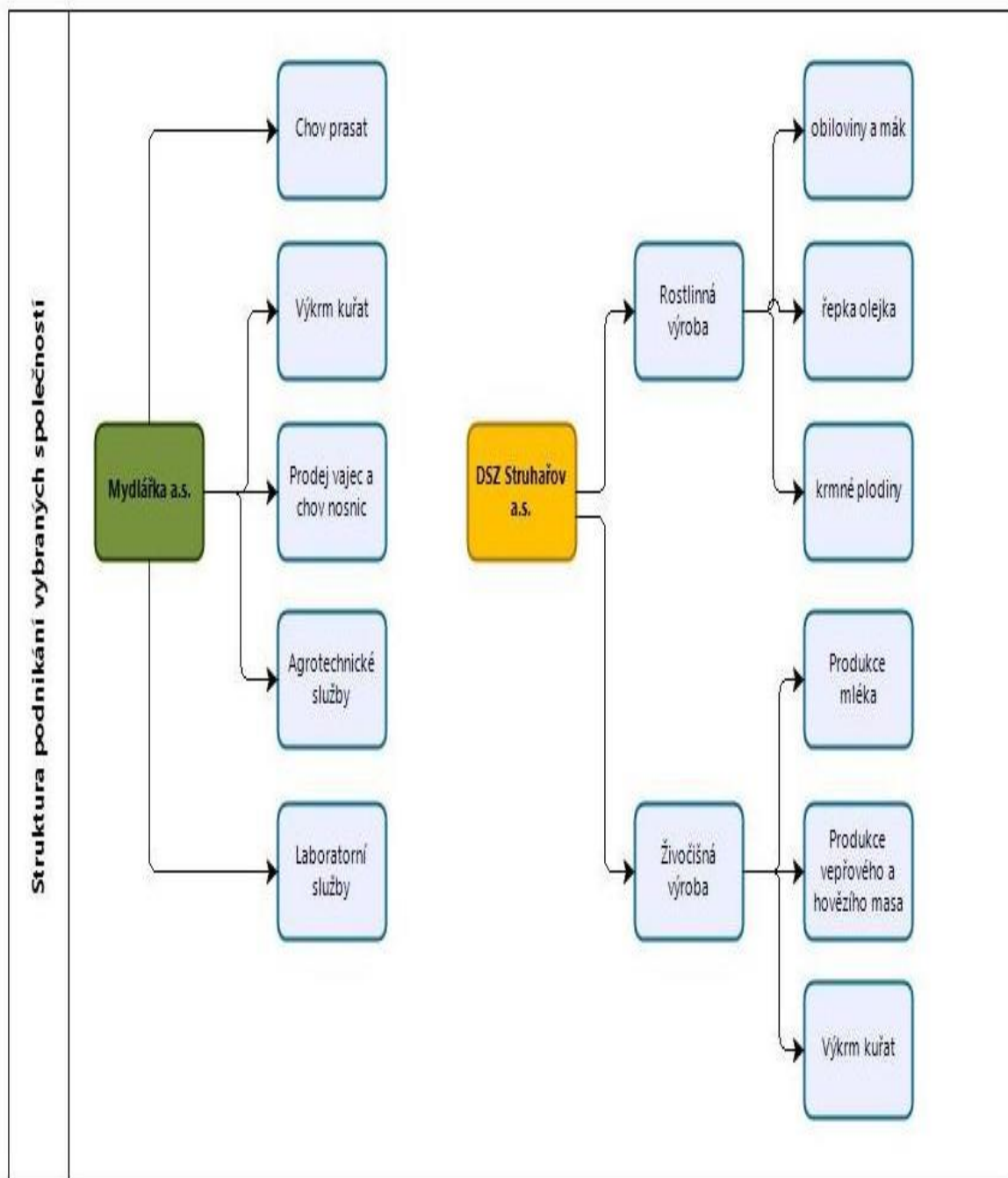
Zdroj: Vlastní zpracování autorky, údaje převzaty z výročních zpráv 2016, 2017, 2018 a 2019

4.3 Struktura podnikání vybraných společností

V následujícím Obrázku 8 jsou zobrazeny struktury podnikání obou vybraných společností (DZS STRUHAŘOV a. s. a Mydlářka a.s.). Společnost DZS STRUHAŘOV se zaměřuje především na rostlinnou a živočišnou výrobu. Společnost Mydlářka a.s. se zase zaměřuje na chov prasat, na chov nosnic, na prodej vajec, výkrm kuřat a laboratorní služby.

Obrázek 8 Struktura podnikání

Zdroj: Vlastní zpracování autorky, údaje převzaty z výročních zpráv 2016, 2017, 2018 a 2019

4.4 Hospodářský výsledek vybraných společností

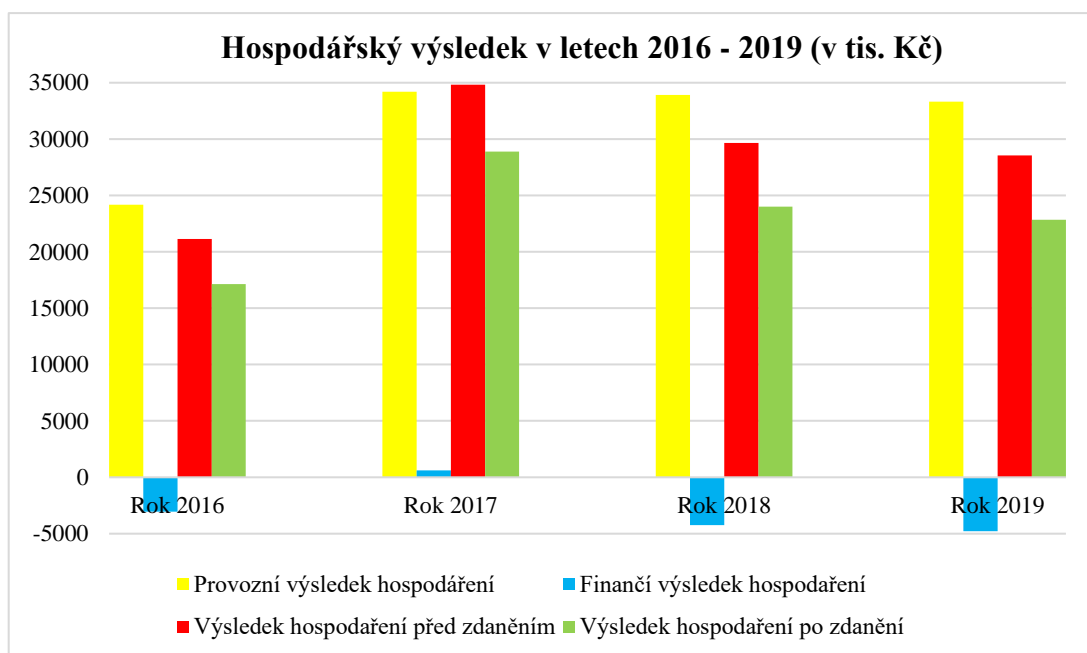
4.4.1 Společnost DZS STRUHAŘOV a. s.

Hospodářský výsledek společnosti je ovlivněn klimatickými podmínkami daného roku. Podle těchto podmínek se odvíjí úroda zemědělských plodin a jejich následná výkupní cena. Společnost má stabilní hospodářskou základu a zvládne i podstatnější výkazu ve výsledku hospodaření.

Následující Graf 1 znázorňuje hospodářský výsledek společnosti DZS STRUHAŘOV a. s. za období 2016 až 2019. Hodnoty jsou uvedeny v tis. Kč. Pokud se porovnájí výsledky provozního výsledku hospodaření v letech 2016 až 2019 můžeme vnímat jeho setrvalou tendenci. Společnost je dlouhodobě stabilní. V provozní činnosti lze vnímat snahy o zavedení nových technologií, které mají za cíl snížit provozní náklady na jednotku plochy v rostlinné výrobě.

Propad finančních výsledků hospodaření je způsoben nízkými výnosy z oblasti financí. Společnost je vázána na holding Rabbit a.s. a je zde velká tendence soustřeďovat se na provoz.

Graf 1: Hospodářský výsledek společnosti DZS STRUHAŘOV a. s.

Zdroj: Vlastní zpracování autorky, údaje převzaty z výročních zpráv 2016, 2017, 2018 a 2019

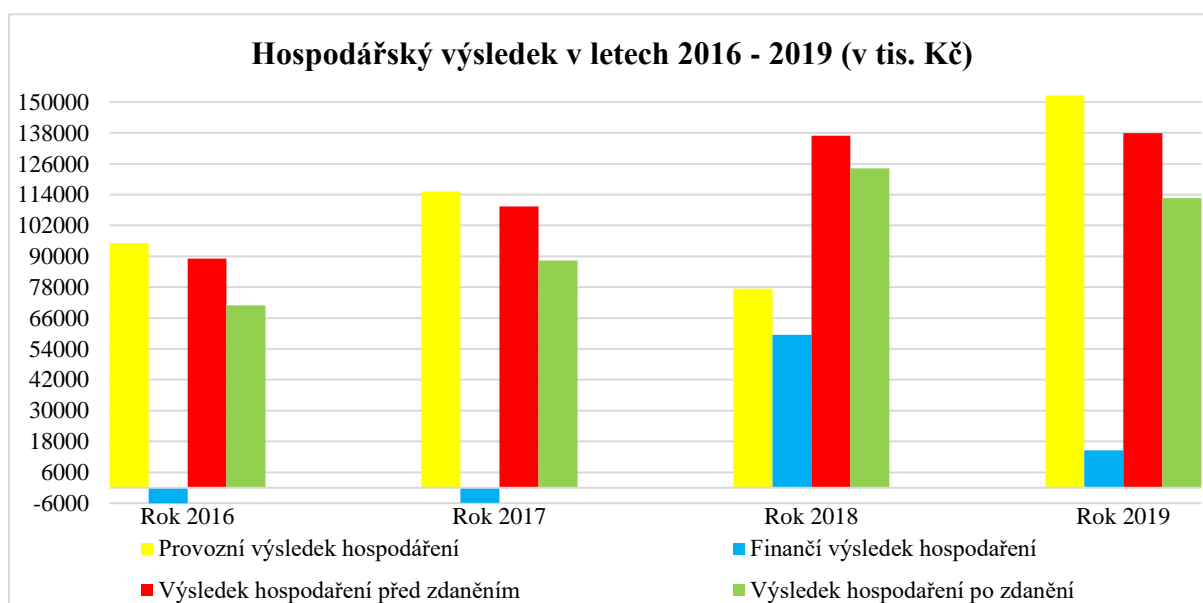
4.4.2 Společnost Mydlářka a.s.

Hospodářský výsledek společnosti je ovlivněn klimatickými podmínkami daného roku, cenou zemědělských komodit. Především cenou vepřového a drůbežího masa, vajec a obilovin. Snížená výkupní cena vepřového masa má vliv na provozní výsledek společnosti. Společnost se snaží stabilizovat hospodářský výsledek zvýšením prodeje a úrovně agrotechnických služeb. Výkyv ve finančním výsledku hospodaření je ovlivněn změnou ve výnosech z podílů společnosti.

Následující Graf 2 znázorňuje hospodářský výsledek společnosti Mydlářka a.s. za období 2016 až 2019. Hodnoty jsou uvedeny v tis. Kč. Provozní výsledek hospodaření v roce 2019 je způsoben vyššími tržbami společnosti. Z hlediska tržeb byl rok 2019 mimořádný vlivem hospodářského růstu. Velká poptávka po vepřovém a drůbežím mase se pozitivně projevila na výsledku společnosti.

Finanční výsledek je kolísavý a velmi nevyrovnaný. Od roku 2016 se ze záporných čísel přesunul k maximu v roce 2018, které bylo 59 445 Kč. Tento výkyv způsobil výnos z dlouhodobého finančního majetku a výnosů z podílů. V roce 2019 se tento výkyv již neprojevil a byl pouze ojedinělý.

Graf 2: Hospodářský výsledek společnosti Mydlářka a.s.

Zdroj: Vlastní zpracování autorky, údaje převzaty z výročních zpráv 2016, 2017, 2018 a 2019

4.5 Analýza vybraných společností

4.5.1 SWOT analýza společnosti Mydlářka a.s.

Na následujícím Obrázku 9 je zobrazena SWOT analýza společnosti Mydlářka a.s. Společnost je ohrožena především nestálostí cen zemědělských komodit. Roční výkyv způsobený klimatickými podmínkami vede k nestabilitě. Společnost se snaží výkyv řešit předem dohodnutými cenami. Pozitivně lze brát především široké spektrum činností, které společnosti kryjí případné výpadky příjmů.

Obrázek 9: SWOT analýza společnosti Mydlářka a.s.

	POMOCNÉ (k dosažení cíle)	ŠKODLIVÉ (k dosažení cíle)
VNITŘNÍ (atributy organizace)	STRENGTHS (silné stránky) <ul style="list-style-type: none"> vlastní výrobní prostory vysoká kvalita výrobků možnost zaměstnání velmi dobré jméno na trhu tradice společnosti nízké výrobní náklady 	WEAKNESSES (slabé stránky) <ul style="list-style-type: none"> technický stav provozů stálý nedostatek zaměstnanců chybějící plemenářské služby nestálost cen zemědělských komodit vysoké fixní náklady
VNĚJŠÍ (atributy prostředí)	OPPORTUNITIES (příležitosti) <ul style="list-style-type: none"> nákup dalších zemědělských provozů nákup nových strojů a technologií rozšířit možnost exportu nabídka nových služeb 	THREATS (hrozby) <ul style="list-style-type: none"> ohrožení vývojem cen masa na trhu konkurenční producenti ze zahraničí ohrožení vývojem počasí nedostatek zaměstnanců rostoucí cena vstupních surovin ohrožení výskytu infekční nemoci v chovech

Zdroj: Vlastní zpracování autorky,

4.5.2 SWOT analýza společnost DZS STRUHAŘOV a. s.

Na následujícím Obrázku 10 je zobrazena SWOT analýza společnosti DZS STRUHAŘOV a. s. Společnost je ohrožena klimatickými podmínkami a předem špatně předpověditelné velikosti sklizně. Závislost společnosti na prvovýrobě je velmi velká. Bohužel společnost si většinu doprovodných služeb objednává. Jedná se například o plemenářské služby či služby ochrany rostlin. To vede k větším vstupním nákladům. Problémem do budoucna je i rychle stárnoucí technický stav mechanizace.

Obrázek 10: SWOT analýza společnosti DZS STRUHAŘOV a. s.

	POMOCNÉ (k dosažení cíle)	ŠKODLIVÉ (k dosažení cíle)
VNITŘNÍ (atributy organizace)	STRENGTHS (silné stránky) <ul style="list-style-type: none"> pozemky jsou majetek firmy tradice a zkušenosti zkušení zaměstnanci dobré jméno na trhu vnitřní stabilita společnosti 	WEAKNESSES (slabé stránky) <ul style="list-style-type: none"> vysoké fixní náklady jednostranné zaměření na prvovýrobu rychle stárnoucí technický park stárnoucí budovy provozů
VNĚJŠÍ (atributy prostředí)	OPPORTUNITIES (příležitosti) <ul style="list-style-type: none"> možnost rozšíření produkce plodin nová plemena skotu nové odrůdy plodin přidružená výroba 	THREATS (hrozby) <ul style="list-style-type: none"> ohrožení vývojem cen komodit konkurence na trhu ohrožení vývojem počasí rostoucí cena vstupních surovin ohrožení výskytu infekční nemoci v chovech

Zdroj: Vlastní zpracování autorky,

4.5.3 Vertikální analýza společnosti Mydlářka a.s.

Vertikální analýza slouží jako ukazatel přehledu, jak se jednotlivé položky rozvahy podílejí na celkové sumě. Vede k vytvoření lepšího obrazu o stavu aktiv a pasiv společností.

Následující Tabulka 6 znázorňuje vertikální analýzu aktiv společnosti Mydlářka a.s. Hodnoty jsou uvedeny v tis. Kč. Na straně aktiv je vidět stále se zvyšující stav krátkodobých pohledávek. Jelikož jsou pohledávky placeny v čas a bez zpoždění, není to velké ohrožení společnosti.

Za povšimnutí stojí i snižující se stav zásob, ve kterých měla společnost zbytečně uložené prostředky

Tabulka 6: Vertikální analýza aktiv společnosti Mydlářka

A K T I V A (v tis. Kč)	2016	%	2017	%	2018	%	2019	%
AKTIVA CELKEM	1749526	100	1874887	100	2041309	100	1559332	100
B. Dlouhodobý majetek	1167567	66,74	1282785	68,42	1278569	62,64	797038	51,11
B.I. Dlouhodobý nehmotný majetek	208	0,01	208	0,01	208	0,01	0	0,00
B.II. Dlouhodobý hmotný majetek	1020839	58,35	1115348	59,49	1180189	57,82	696013	44,64
B. III. Dlouhodobý finanční majetek	146520	8,37	167229	8,92	98172	4,81	101025	6,48
C. Oběžná aktiva	581550	33,24	592057	31,58	762348	37,35	761992	48,87
C.I. Zásoby	186175	10,64	192731	10,28	200062	9,80	192116	12,32
C.II.2 Krátkodobé pohledávky	314670	17,99	321239	17,13	480769	23,55	419191	26,88
C.IV. Krátkodobý finanční majetek	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
C.IV.1. Peníze	1108	0,06	834	0,04	803	0,04	815	0,05
C.IV.2. Účty v bankách	9597	0,55	7253	0,39	10714	0,53	4306	0,28
D. Časové rozlišení aktiv	409	0,02	45	0,01	392	0,02	302	0,02

Zdroj: Vlastní zpracování autorky, údaje převzaty z výročních zpráv 2016, 2017, 2018 a 2019

Následující Tabulka 7 znázorňuje vertikální analýzu pasiv společnosti Mydlářka a.s. Hodnoty jsou uvedeny v tis. Kč. Ze strany pasiv je patrné, že jako zdroj krytí používá společnost i cizí kapitál. Využívání cizích zdrojů přispívá k dynamičtějšímu rozvoji, což vede k tvorbě zisku. Používání cizích zdrojů má své výhody. Především to, že je levnější než vlastní kapitál, protože úrok, který musí firma zaplatit svým věřitelům je daňově uznatelnou položkou a vede tedy ke snížení základu daně, a tedy ke snížení daňové povinnosti vůči státu.

Za pozornost stojí především pomalu se snižující vlastní kapitál a zvyšující se dlouhodobé závazky společnosti.

Tabulka 7: Vertikální analýza pasiv společnosti Mydlářka a.s.

P A S I V A (v tis. Kč)	2016	%	2017	%	2018	%	2019	%
PASIVA CELKEM	1230508	100	1342812	100	1466697	100	1559332	100
A. Vlastní kapitál	718894	58,42	77567	5,78	835617	56,97	946612	60,71
A.I. Základní kapitál	290270	23,59	290270	21,62	290270	19,79	290270	18,62
A.II. Kapitálové fondy	80893	6,57	52853	3,94	-11442	-0,78	-8389	-0,54
A.III. Fondy ze zisku	36571	2,97	40120	2,99	44537	3,04	50749	3,25
A.IV. Výsledek hospodaření minulých let (+/-)	240179	19,52	304509	22,68	388613	26,50	501355	32,15
A.V Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-)	70981	5,77	87921	6,55	124239	8,47	112627	7,22
B.+C. Cizí zdroje	501614	40,76	557139	41,49	621080	42,35	602890	38,66
C. Závazky	501614	40,76	552783	41,17	617296	42,09	599404	38,44
C.I. Dlouhodobé závazky	138165	11,23	211851	15,78	225838	15,40	267638	17,16
C.II. Krátkodobé závazky	363449	29,54	340932	25,39	391458	26,69	331766	21,28
D. Časové rozlišení pasiv	10000	0,81	10000	0,74	10000	0,68	9830	0,63

Zdroj: Vlastní zpracování autorky, údaje převzaty z výročních zpráv 2016, 2017, 2018 a 2019

4.5.4 Vertikální analýza společnosti DZS STRUHAŘOV a. s.

Následující Tabulka 8 znázorňuje vertikální analýzu aktiv společnosti DZS STRUHAŘOV a. s. Hodnoty v tabulce jsou uvedeny v tis. Kč. Aktiva společnosti vykazují mírně zvyšující se stav, který je způsoben zvyšujícím se dlouhodobým majetkem, oběžnými aktivy a krátkodobými pohledávkami. Společnost vykazuje stabilitu a dobrý výhled do budoucna.

Tabulka 8: Vertikální analýza aktiv společnosti DZS STRUHAŘOV a. s.

A K T I V A (v tis. Kč)	2016	%	2017	%	2018	%	2019	%
AKTIVA CELKEM	580709	100	614682	100	613445	100	622107	100
B. Dlouhodobý majetek	407510	70,17	433326	70,50	421675	68,74	430450	69,19
B.I. Dlouhodobý nehmotný majetek	3	0,00	3	0,00	2	0,000	1	0,00
B.II. Dlouhodobý hmotný majetek	406799	70,05	433108	70,46	421458	68,70	430237	69,16
B. III. Dlouhodobý finanční majetek	708	0,12	215	0,03	215	0,04	212	0,03
C. Oběžná aktiva	173192	29,82	181349	29,50	191711	31,25	191611	30,80
C.I. Zásoby	99629	17,16	94131	15,31	81773	13,33	96591	15,53
C.II.2 Krátkodobé pohledávky	73273	12,62	86891	14,14	109800	17,90	94869	15,25
C.IV. Krátkodobý finanční majetek	0	0,00	0	0,00	0	0,000	0	0,00
C.IV.1. Peníze	58	0,01	54	0,01	65	0,01	70	0,01
C.IV.2. Účty v bankách	232	0,04	273	0,04	73	0,01	81	0,01
D. Časové rozlišení aktiv	7	0,00	7	0,01	59	0,01	46	0,01

Zdroj: Vlastní zpracování autorky, údaje převzaty z výročních zpráv 2016, 2017, 2018 a 2019

Následující Tabulka 9 znázorňuje vertikální analýzu pasiv společnosti DZS STRUHAŘOV a. s. Hodnoty v tabulce jsou uvedeny v tis. Kč. Pasiva společnosti mají vzrůstající tendenci. Cizí kapitál ve společnosti má setrvalou tendenci. Pohybuje se stabilně v hodnotách pod 40 %. V letech 2016 až 2018 vzrostl kapitál společnosti na hodnotu 52895 tis. Kč. Základní kapitál společnosti je neměnný. Společnost na základě zjištěných údajů považuje za stabilní.

Tabulka 9: Vertikální analýza pasiv společnosti DZS STRUHAŘOV a. s.

P A S I V A (v tis. Kč)	2016	%	2017	%	2018	%	2019	%
PASIVA CELKEM	580709	100	614682	100	613445	100	622107	100
A. Vlastní kapitál	359386	61,89	388282	63,17	412281	67,21	431919	69,43
A.I. Základní kapitál	208829	35,96	208829	33,97	208829	34,04	208829	33,57
A.II. Kapitálové fondy	-147	-0,03	-147	-0,02	-147	-0,02	50	0,01
A.III. Fondy ze zisku	45497	7,83	46997	7,65	48997	7,99	51997	8,36
A.IV. Výsledek hospodaření minulých let (+/-)	88064	15,16	103707	16,87	130602	21,29	148200	23,82
A.V Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-)	17143	2,95	28896	4,70	24000	3,91	22843	3,67
B.+C. Cizí zdroje	221120	38,08	226157	36,79	201164	32,79	190174	30,57
C. Závazky	221120	38,08	226157	36,79	201164	32,79	190174	30,57
C.I. Dlouhodobé závazky	102323	17,62	111334	18,11	105217	17,15	98299	15,80
C.II. Krátkodobé závazky	118797	20,46	114823	18,68	95947	15,64	91875	14,77
D. Časové rozlišení pasiv	203	0,03	243	0,04	0	0,00	14	0,00

Zdroj: Vlastní zpracování autorky, údaje převzaty z výročních zpráv 2016, 2017, 2018 a 2019

4.5.5 Horizontální analýza společnosti Mydlářka a.s.

Cílem analýzy je změřit změnu údajů v čase jak absolutně, tak i relativně a s tím změřit jejich intenzitu. Následující Tabulka 10 znázorňuje horizontální analýzu společnosti Mydlářka a.s. Hodnoty jsou uvedeny v tis. Kč. Z údajů je patrné, že v letech 2016 až 2019 vzrůstaly tržby společnosti. Tento údaj je podle mě způsoben stálým odbytem a dobrými cenami zemědělských komodit v daném období. Společnost investovala do nových technologií chovu prasat, která se v daných letech začala projevovat. Vzrůstající trend je patrný v osobních nákladech. Došlo především ke zvýšení mezd ve společnosti. Došlo k tomu především vlivem nedostatku odborně vzdělaných pracovníků v zemědělství a také velkým nedostatkem pomocných sil v provozu. Pozitivně lze vnímat vzrůstající ostatní provozní výnosy. Lze to přičíst několika dotacím, které se podařilo společnosti získat k hospodaření na zemědělské půdě a zlepšení provozů

Tabulka 10: Horizontální analýza společnosti Mydlářka a.s.

Výkaz zisků a ztrát	2016	2017	změna v %	změna v tis. Kč	2018	změna v %	změna v tis. Kč	2019	změna v %	změna v tis. Kč
Výkony (tržby z prodeje vl. vyr. a služeb, aktivace)	651313	696993	107,01	45 680	707223	108,58	55 910	858139	131,76	206826
Výkonová spotřeba (spotřeba mat., energie, služby)	1309954	1247527	95,23	-62427	1297908	99,08	-12 046	1275885	97,40	-34069
Osobní náklady (mzdové, nákl. na SZ a ZP)	75121	84332	112,26	9211	87764	116,83	12 643	94757	126,14	19636
Daně a poplatky	2133	2367	110,97	234	2220	104,08	87	2287	0,01	154
Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	50293	51081	101,57	788	54764	108,89	4471	63870	127,00	13577
Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu	14698	12275	83,51	-2423	13047	88,77	-1651	17041	115,94	2343
Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a mat.	14309	8614	60,20	-5695	11059	77,29	-3250	15470	108,11	1161
Ostatní provozní výnosy	104766	82922	79,15	-21844	131002	125,04	26236	122626	117,05	17860
Ostatní provozní náklady	47076	39048	82,95	-8028	62351	132,45	15 275	41152	87,42	-5924
Provozní výsledek hospodaření	95175	114775	120,59	19600	77456	81,38	-17 719	152530	160,26	57355
Nákladové úroky	7201	6920	96,10	-281	11937	165,77	4736	16141	224,15	8940
Ostatní finanční výnosy	0	68	0,00	68	12	0,00	12	20	0,00	20
Ostatní finanční náklady	2608	891	34,16	-1717	1270	48,70	-1338	922	35,35	-1686
Finanční výsledek hospodaření	-6036	-5925	98,16	-111	59445	1084,84	65481	-14598	241,85	-8562
Daň z příjmu za běžnou činnost	18158	20929	115,26	2771	12662	69,73	-5496	25305	139,36	7147
Výsledek hospodaření za účetní období	70981	87921	123,87	16940	124239	175,03	53 258	112627	158,67	41646
Výsledek hospodaření před zdaněním	89139	108850	122,11	19711	136901	153,58	55 910	137932	154,74	48793

Zdroj: Vlastní zpracování autorky, údaje převzaty z výročních zpráv 2016, 2017, 2018 a 2019

4.5.6 Horizontální analýza společnosti DZS STRUHAŘOV a. s.

Následující Tabulka 11 znázorňuje horizontální analýzu DZS STRUHAŘOV a. s. Analýza se zabývá údaji v letech 2016 až 2019 jak relativně, tak i absolutně. V roce 2019 lze vidět propad tržeb společnosti. Tento propad je způsoben zvětšením nákladů na výrobu. Z analýzy je patrné zvýšení spotřeby a osobních nákladů. Oproti roku 2018 se spotřeba zvýšila o 4,11 % a osobní náklady o 3,30 %. Zvýšení je způsobeno vyšší inflací, zvyšováním cen a zvýšením mezd, které je způsobeno nedostatkem pracovních sil na trhu práce.

Od roku 2016 došlo k velkému zvýšení ostatních provozních nákladů. Souvisí to se zvýšenou činností ve společnosti. Rozvoj společnosti sebou přinesl řadu neplánovaných nákladů.

Finanční majetek společnosti je spolu s finančním výsledkem minimální. Společnost se zabývá čistě zemědělskou prvovýrobou a veškeré finanční aktivity jsou spojeny s rozhodováním holdingu Rabbit a.s. Analýza ukazuje poměrně stabilní výsledek hospodaření před zdaněním. Od roku 2016 vzrostl o 40,38 % a je poměrně stabilní. Nejvyšší hodnoty dosáhl v roce 2017, kdy stoupl o 64,75 % oproti roku 2016.

Tabulka 11: Horizontální analýza společnosti DZS STRUHAŘOV a. s.

Výkaz zisků a ztrát	2016	2017	změna v %	změna v tis. Kč	2018	změna v %	změna v tis. Kč	2019	změna v %	změna v tis. Kč
Výkony (tržby z prodeje vl. výr. a služeb, aktivace)	246447	289324	117,40	42 877	303487	123,14	57 040	278592	113,04	32145
Výkonová spotřeba (spotřeba mat. energie, služby)	219200	231443	105,59	12243	234414	106,94	15 214	243432	111,05	24232
Osobní náklady (mzdové, nákl. na SZ a ZP)	49519	53579	108,20	4060	58531	118,20	9 012	60163	121,49	10644
Daně a poplatky	1249	1331	106,57	82	1209	96,80	-40	1119	0,01	-130
Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	30929	30267	97,86	-662	32690	105,69	1761	31923	103,21	994
Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu	6532	6018	92,13	-514	7634	116,87	1102	7108	108,82	576
Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu	6481	5539	85,47	-942	4502	69,46	-1979	4092	63,14	-2389
Ostatní provozní výnosy	60231	60789	100,93	558	71963	119,48	11732	75627	125,56	15396
Ostatní provozní náklady	295	307	104,07	12	17713	6004,41	17 418	16451	5576,61	16156
Provozní výsledek hospodaření	24185	34200	141,41	10015	33907	140,20	9 722	33317	137,76	9132
Nákladové úroky	3351	3495	104,30	144	4329	129,19	978	4524	135,00	1173
Ostatní finanční výnosy	591	469	0,00	68	429	0,00	12	310	0,00	-281
Ostatní finanční náklady	295	307	104,07	12	345	116,95	50	565	191,53	270
Finanční výsledek hospodaření	-3055	612	-20,03	-3 667	-4245	1084,84	-1190	-4779	156,43	-1724
Daň z příjmu za běžnou činnost	3987	5916	148,38	1929	5662	142,01	1675	5695	142,84	1708
Výsledek hospodaření za účetní období	27143	28896	106,46	1753	22843	84,16	-4 300	24000	88,42	-3143
Výsledek hospodaření před zdaněním	21130	34812	164,75	13682	28538	135,06	55 910	29662	140,38	8532

Zdroj: Vlastní zpracování autorky, údaje převzaty z výročních zpráv 2016, 2017, 2018 a 2019

4.6 Pohledávky vybraných společností

4.6.1 Vývoj pohledávek společnosti DZS STRUHAŘOV a. s.

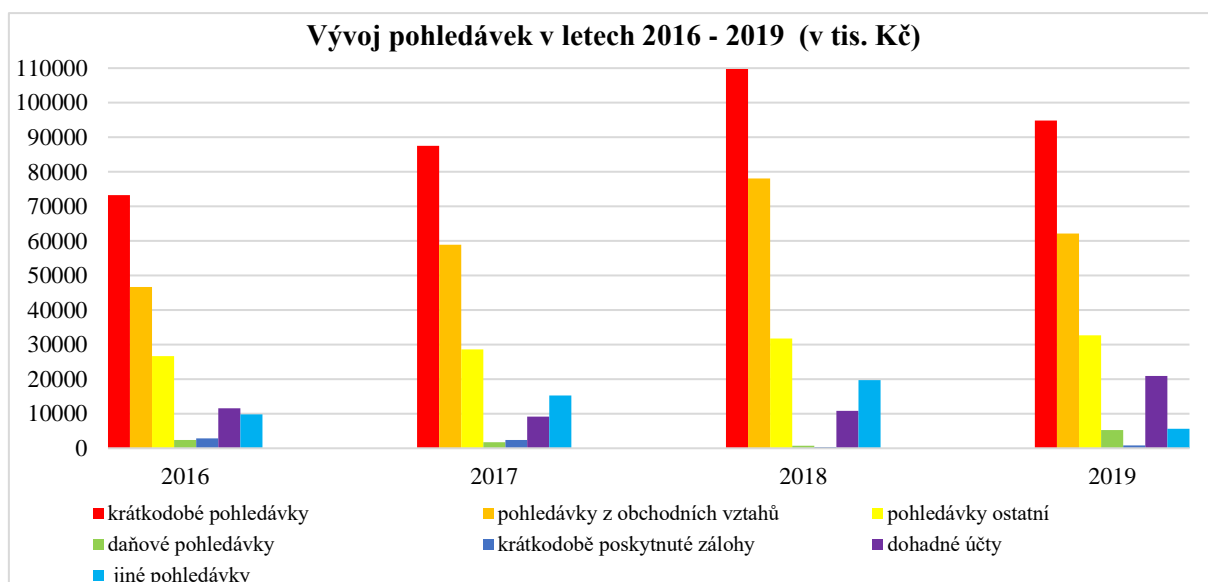
Pohledávky společnosti jsou rozděleny na krátkodobé pohledávky, pohledávky z obchodních vztahů, pohledávky ostatní, daňové pohledávky, krátkodobě poskytnuté zálohy, dohadné účty jiné pohledávky. Největší část tvoří krátkodobé pohledávky. V roce 2016 tvořili 74 620 Kč.

Společnost se nepotýká s nedobytnými pohledávkami. Podstatnou část pohledávek tvoří prostředky ke krytí kontokorentního účtu, který poskytla ČSOB a.s.

Společnost nevyužívá služeb faktoringu. Jeví se pro společnost jako příliš nákladný a obchody společnosti nejsou vedeny s rizikovými subjekty.

Z následujícího Grafu 3 je patrné, že v roce 2018 došlo ke zvýšení krátkodobých pohledávek. Šlo o krátkodobý výkyv, který se v roce 2019 neprojevil. Patrné je minimální zastoupení daňových pohledávek. V roce 2019 je možné v grafu vidět snížení pohledávek z obchodní činnosti.

Graf 3: Vývoj pohledávek ve společnosti DZS STRUHAŘOV

Zdroj: Vlastní zpracování autorky, údaje převzaty z výročních zpráv 2016, 2017, 2018 a 2019

4.6.2 Pohledávky po splatnosti ve společnosti DZS Struhařov

Následující Tabulka 12 znázorňuje vývoj pohledávek po splatnosti. V tabulce jsou uvedeny hodnoty pohledávek v tis. Kč. Hodnota pohledávek se za sledované období (tj. od roku 2016 do roku 2019) zdvojnásobila z hodnoty 3 669 000 Kč na hodnotu 14 321 000 Kč.

Tabulka 12: Pohledávky po splatnosti DZS Struhařov

Pohledávky po splatnosti (v tis. Kč)	Rok			
	2016	2017	2018	2019
	3 669	11 435	24 315	14 321

Zdroj: Vlastní zpracování autorky, údaje převzaty z výročních zpráv

4.6.3 Opravné položky ve společnosti DZS Struhařov

V následující Tabulce 13 jsou zobrazeny hodnoty opravných položek k pohledávkám. Hodnoty jsou uvedeny v tis. Kč. Je patrné, že v roce 2018 dochází ke snížení hodnoty opravné položky k pohledávkám. V roce 2018 byly odepsány pohledávky v celkové výši 671 333,04 Kč. Z toho pohledávka ve výši 600 000 Kč z důvodu výmazu společnosti z Obchodního rejstříku, z toho pohledávka ve výši 50 000 Kč z důvodu nedobytnosti, z toho pohledávka ve výši 4 678 Kč z důvodu nedobytnosti a z toho pohledávka ve výši 16 655,04 Kč z důvodu nedobytnosti. V následujících letech, tj. v roce 2018 a 2019, nebyly tvořeny žádné opravné položky.

Tabulka 13: Opravné položky k pohledávkám DZS Struhařov

Opravné položky k pohledávkám (v tis. Kč)	Rok			
	2016	2017	2018	2019
	600	600	0	0

Zdroj: Vlastní zpracování autorky, údaje převzaty z výročních zpráv

4.6.4 Vykazování pohledávek ve společnosti DZS STRUHAŘOV a. s.

V následující Tabulce 14 jsou zobrazeny hodnoty pohledávek, které společnost vykazovala v letech 2016 až 2019. Záznamy jsou uvedeny v netto hodnotě. Společnost tvoří opravné položky, takže je zde uváděna jak hodnota brutto, tak i netto. V tabulce jsou uvedeny veškeré pohledávky, které společnost uvádí v rozvaze. Z tabulky je patrný vznik dlouhodobých

i krátkodobých pohledávek. Ve společnosti převládají krátkodobé pohledávky. Jedná se o pohledávky, která vůči společnosti mají společnosti holdingu RABBIT Trhový Štěpánov a.s. Pohledávky jsou v rozvaze vedeny pod označením C. II. Pohledávky společnosti tvoří především krátkodobé pohledávky.

Problematické v účetnictví často je včasné a správné párování pohledávek s došlými platbami. Společnost naštěstí tento problém nemá. Veškeré pohledávky jsou zaúčtovány včas a bez zbytečného prodlení. Pohledávky netvoří v účetnictví podniku velkou položku. Tato situace umožňuje lepší přehled v pohledávkách společnosti. Veškeré vykazování pohledávek je v souladu s vyhláškou č. 500/2002 Sb.

Tabulka 14: Vykazování pohledávek ve společnosti DZS STRUHAŘOV a. s.

Název položky (v tis. Kč)		Rok			
		2016	2017	2018	2019
C.II	Pohledávky	73 273	87 491	109 800	94 869
2	krátkodobé pohledávky	73 273	87 491	109 800	94 869
2.1.	pohledávky z obchodních vztahů	46 635	58 886	78 060	62 192
2.4.	pohledávky ostatní	26 638	28 605	31 740	32 677
4.3.	daňové pohledávky	2 365	1 725	717	5 303
4.4.	krátkodobě poskytnuté zálohy	2 849	2 384	403	813
4.5.	dohadné účty	11 585	9 206	10 878	20 927
4.6.	jiné pohledávky	9 839	15 290	19 742	5 634

Zdroj: Vlastní zpracování autorky, údaje převzaty z výročních zpráv 2016, 2017, 2018 a 2019

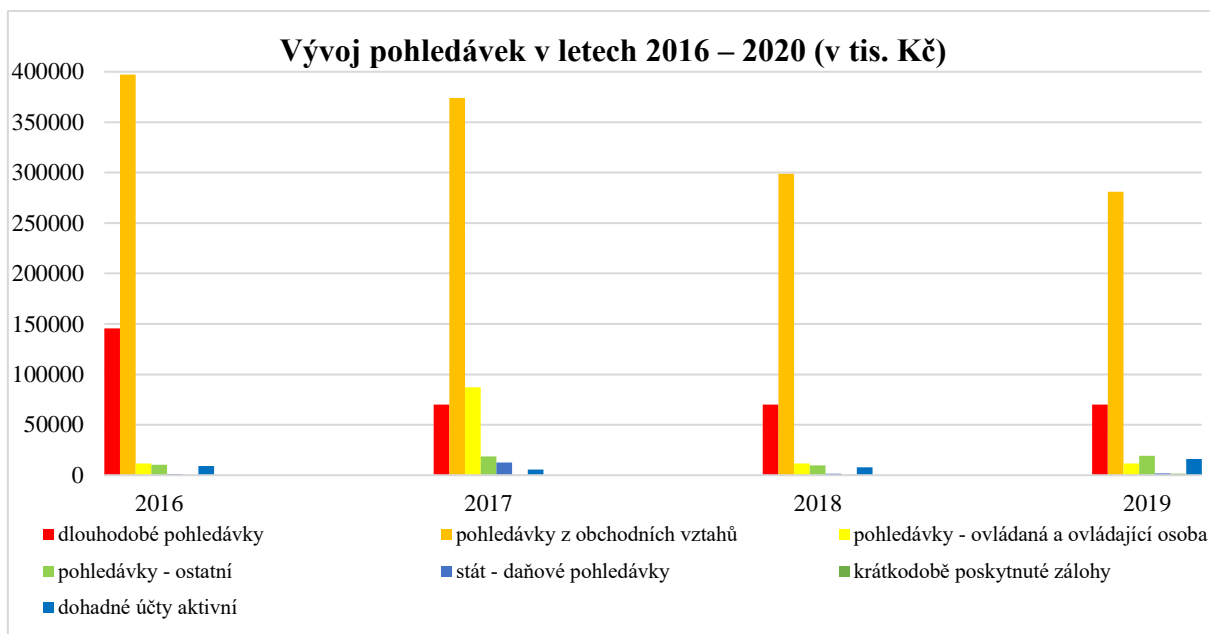
4.6.5 Pohledávky společnosti Mydlářka a.s.

Z následujícího Grafu 4 je vidět poměrně kolísavá hodnota pohledávek společnosti. Mezi dlouhodobé pohledávky společnosti patří půjčka firmě Skaličan a. s. ve výši 50 000 Kč a společnosti Pivkovice a. s. ve výši 20 000 Kč. Dále se jedná o pohledávku za prodej dceřiné společnosti Agro Poříčí s. r. o ve výši 606 000 Kč, kterou má vůči společnosti firma RABBIT Trhový Štěpánov a.s., která je i držitelem akcií společnosti Mydlářka a. s. Všechny uvedené společnosti patří pod jeden holding RABBIT Trhový Štěpánov a. s.

Daňové pohledávky jsou minimální. V roce 2016 činily 1056 Kč, jednalo se o vratku za spotřební daň. V roce 2017 činily 12 525 Kč. Jednalo se o vratku z uhrazených záloh na dani z příjmu právnických osob. Společnost nevyužívá služby faktoringu. Pohledávky jsou z valné většiny v rámci holdingu RABBIT Trhový Štěpánov a.s.

Z grafu je patné, že v letech 2016 až 2019 dochází ke snížení pohledávek. Patrný je výkyv v roce 2017, spojený s nárůstem krátkodobých pohledávek. Z grafu je možné vidět, že daňové a ostatní pohledávky jsou minimální. Z grafu vyplývá, že pohledávky jsou stabilní a společnost jejich hodnoty dlouhodobě snižuje.

Graf 4: Vývoj pohledávek ve společnosti Mydlářka a.s.

Zdroj: Vlastní zpracování autorky, údaje převzaty z výročních zpráv 2016, 2017, 2018 a 2019

4.6.6 Pohledávky po splatnosti ve společnosti Mydlářka a.s.

Následující Tabulka 15 znázorňuje hodnoty pohledávek za období 2016 – 2019. Hodnoty jsou uvedeny v tis. Kč. Je vidět, že hodnota pohledávek po splatnosti se téměř zdvojnásobila z hodnoty 26 898 000 Kč až na hodnotu 40 285 000 Kč.

Tabulka 15: Pohledávky po splatnosti Mydlářka a.s.

Pohledávky po splatnosti (v tis. Kč)	Rok			
	2016	2017	2018	2019
	26 898	28 102	36 175	40 285

Zdroj: Vlastní zpracování autorky, údaje převzaty z výročních zpráv

V následující Tabulce 16 jsou zobrazeny pohledávky po splatnosti za roky 2018 a 2019, které jsou rozděleny dle doby, za kterou jsou platby za pohledávky v prodlení. Hodnoty pohledávek jsou uvedeny v tis. Kč. Je vidět, že celková hodnota všech pohledávek po splatnosti se v roce 2019 zvýšila o zhruba 4 miliony korun.

K 31.12.2018 společnost eviduje pohledávky v celkové výši 36 175 000 Kč. Z toho s dobou po splatnosti 0 – 30 dnů ve výši 18 456 000 Kč, 31 – 60 dnů za 4 850 000 Kč, 61 – 90 dnů za 809 000 Kč, 91 – 180 dnů za 9 867 000 Kč, 181 – 365 dnů za 78 000 Kč, nad 365 dnů (tj. nad 1 rok) za 2 115 000 Kč.

Společnost eviduje pohledávky po splatnosti. K 31.12.2019 se jedná o pohledávky po splatnosti v celkové výši za 40 285 000 Kč. Z toho s dobou po splatnosti 0 – 30 dnů jsou pohledávky ve výši 16 689 000 Kč, 31 – 60 dnů za 7 924 000 Kč, 61 – 90 dnů za 2 228 000 Kč, 91 – 180 dnů za 10 399 000 Kč, 181 – 365 dnů za 34 000 Kč, nad 365 (tj. nad 1 rok) za 3 011 000 Kč.

Tabulka 16: Přehled pohledávek po splatnosti

Pohledávky po splatnosti (v tis. Kč)	Rok	
	2018	2019
do 30 dnů	18 456	16 689
do 60 dnů	4 850	7 924
do 90 dnů	809	2 228
do 180 dnů	9 867	10 399
do 365 dnů	78	34
nad 1 rok	2 115	3 011
Celkem	36 175	40 285

Zdroj: Vlastní zpracování autorky, údaje převzaty z výročních zpráv

4.6.7 Opravné položky ve společnosti Mydlářka a.s.

V následující Tabulce 17 jsou zobrazeny hodnoty opravných položek k pohledávkám. Hodnoty jsou uvedeny v tis. Kč. Je patrné, že ve sledovaném období dochází ke snižování hodnoty opravných položek. Dochází k odepisování pohledávek po splatnosti.

Tabulka 17: Opravné položky k pohledávkám Mydlářka a.s.

Opravné položky k pohledávkám (v tis. Kč)	Rok			
	2016	2017	2018	2019
	2 850	1 280	987	510

Zdroj: Vlastní zpracování autorky, údaje převzaty z výročních zpráv

4.6.8 Vykazování pohledávek ve společnosti Mydlářka a.s.

U společnosti Mydlářka a.s. je situace ve vykazování pohledávek podobná, jako ve společnosti DZS STRUHAŘOV a. s. Vykazování pohledávek je v souladu s vyhláškou č. 500/2002 Sb.

Pohledávky společnosti Mydlářka a.s. se oceňují při svém vzniku jmenovitou hodnotou. Nakoupené pohledávky se oceňují pořizovací cenou. Jedná se o cenu, za kterou byl majetek pořízen a jsou v ní zahrnuty náklady s jeho pořízením související (pořizovací cena je rovna součtu ceny pořízení a vedlejších pořizovacích nákladů).

V následující Tabulce 18 jsou znázorněny pohledávky společnosti Mydlářka a.s. Pohledávky jsou v rozvaze vedeny pod označením C. II. Pohledávky společnosti se rozdělují na dlouhodobé a krátkodobé. Pohledávky jsou v rozvaze vedeny pod označením C. II. Největší část této složky tvoří krátkodobé pohledávky. V roce 2016 tvoří 74,23 % z celkových pohledávek, v roce 2017 tvoří 87,27 %, v roce 2018 tvoří 82,05 % a v roce 2019 tvoří 81,67 % z celkových pohledávek. V rozvaze společnosti se neobjevily žádné problematické položky. Společnost každoročně prochází auditem nezávislého auditora.

Tabulka 18: Vykazování pohledávek ve společnosti Mydlářka a.s.

Název položky (v tis. Kč)		Rok			
		2016	2017	2018	2019
C.II	Pohledávky	564 755	549 782	389 959	381 820
1.	dlouhodobé pohledávky	145 564	70 000	70 000	70 000
1.2.	pohledávky - ovládaná a ovládající osoba	145 564	70 000	70 000	70 000
2.	krátkodobé pohledávky	419 191	479 782	319 959	311 820
2.1.	pohledávky z obchodních vztahů	397 355	373 999	298 705	281 124
2.2.	pohledávky - ovládaná a ovládající osoba	11 500	87 064	11 500	11 500
2.4.	pohledávky - ostatní	10 336	18 719	9 754	19 196
4.3.	stát - daňové pohledávky	1 056	12 525	1 486	1 760
4.4.	krátkodobě poskytnuté zálohy	152	464	405	1 406
4.5.	dohadné účty aktivní	9 128	5 730	7 863	16 030

Zdroj: Vlastní zpracování autorky, údaje převzaty z výročních zpráv 2016, 2017, 2018 a 2019

4.7 Ukazatele likvidity, rentability a zadluženosti

4.7.1 Ukazatele likvidity, rentability a zadluženosti společnosti Mydlářka a.s.

V této kapitole jsou využity vzorce uvedené v teoretické části k výpočtu ukazatelů likvidity, rentability a zadluženosti. Ukazatele likvidity nám udávají možnost posoudit, zda podnik je schopen plnit svoje závazky. Doporučené hodnoty jsou pro běžnou likviditu mezi 1,5 a 2,5, pro pohotovou likviditu se jedná o rozmezí mezi 0,7 a 1,2 a pro okamžitou likviditu se jedná o rozmezí mezi hodnotami 0,2 a 0,5. Údaje pro výpočet jsou použity z rozvahy a z výkazu zisku a ztrát společnosti za rok 2019.

Ukazatele likvidity

Ukazatele likvidity jsou vypočteny dle vzorců (1), (2) a (3), které jsou uvedeny v teoretické části této práce a mají následující tvar:

$$\text{Běžná likvidita} = \frac{761992}{331766} \times 100 = 2,3$$

$$\text{Pohotová likvidita} = \frac{419191}{331776} \times 100 = 1,2$$

$$\text{Okamžitá likvidita} = \frac{101025 + 5121}{331766} \times 100 = 0,3$$

Na základě výpočtu je zřejmé, že hodnoty jsou v doporučených hodnotách. Společnost lze tedy považovat společnost za likvidní.

Ukazatele rentability

Ukazatele rentability udávají obraz o návratnosti investic v dané společnosti. Hodnoty ukazatelů jsou vypočteny dle vzorců (4), (5) a (6), které jsou uvedeny v teoretické části a mají následující tvar. Údaje jsou převzaty z rozvahy a výkazu zisku a ztrát za rok 2019. K výpočtu byl použit zisk po zdanění.

$$\text{Rentabilita celkového kapitálu} = \frac{112627}{1559332} * 100 = 7,2\%$$

$$\text{Rentabilita vlastního kapitálu} = \frac{112627}{946612} * 100 = 11,9\%$$

$$\text{Rentabilita dlouh. invest. kapitálu} = \frac{137932}{946612 + 3486 + 267638} * 100 = 11,3\%$$

Ze zjištěných údajů vyplývá, že společnost je rentabilní a nabízí zhodnocení vložených prostředků.

Ukazatele zadluženosti

Pro výpočet jsou použity veřejně dostupné údaje z rozvahy a výkazu zisku a ztrát společnosti. Hodnoty ukazatelů jsou vypočteny dle vzorců (8), (9) a (10), které jsou uvedeny v teoretické části a mají následující tvar.

$$\text{Dlouhodobá zadluženost} = \frac{267638}{1559332} * 100 = 17,1\%$$

Ze zjištěných údajů vyplývá nízká dlouhodobá zadluženost společnosti. Je to spojeno s malým podílem dlouhodobých závazků na financování společnosti.

$$\text{Krátkodobá zadluženost} = \frac{331766}{1559332} * 100 = 21,3\%$$

Krátkodobá zadluženost společnosti je na hodnotě 21,3 %.

$$\text{Míra zadluženosti} = \frac{602840}{946612} * 100 = \mathbf{63,9\%}$$

Míra zadluženosti společnosti je 63,9 %. Tento údaj ukazuje na využití cizího kapitálu k financování společnosti, neboť financování podniku cizími zdroji je levnější než financování podniku vlastními zdroji.

4.7.2 Ukazatele likvidity, rentability a zadluženosti společnosti DZS STRUHAŘOV a. s.

K výpočtu jsou použity stejné vzorce, jako tomu je u společnosti Mydlářka a.s. K výpočtu jsou použity údaje z rozvahy a výkazu zisku a ztrát za rok 2019.

Ukazatele likvidity

Ukazatele likvidity jsou vypočteny dle vzorců (1), (2) a (3), které jsou uvedeny v teoretické části této práce a mají následující tvar:

$$\text{Běžná likvidita} = \frac{191611}{91875} = \mathbf{2,1}$$

$$\text{Pohotová likvidita} = \frac{94869}{91875} = \mathbf{1,03}$$

$$\text{Okamžitá likvidita} = \frac{212 + 151}{91875} = \mathbf{0,004}$$

Ukazatele rentability

Ukazatele rentability jsou vypočteny dle vzorců (4), (5) a (6), které jsou uvedeny v teoretické části a mají následující tvar. K výpočtu je použit zisk po zdanění. Údaje potřebné pro výpočet jsou převzaty z rozvahy a výkazu zisků a ztrát za rok 2019.

$$\text{Rentabilita celkového kapitálu} = \frac{22843}{622107} * 100 = \mathbf{3,7\%}$$

$$\text{Rentabilita vlastního kapitálu} = \frac{28538}{431919} * 100 = \mathbf{6,6\%}$$

$$\text{Rentabilita dlouh. invest. kapitálu} = \frac{22843}{431919 + 51997 + 98299} * 100 = 3,9 \%$$

Ukazatele zadluženosti

K výpočtu ukazatelů zadluženosti jsou použity veřejně dostupné údaje z rozvahy a výkazu zisku a ztrát společnosti za rok 2019. Hodnoty ukazatelů jsou vypočteny dle vzorců (8), (9) a (10), které jsou uvedeny v teoretické části a mají následující tvar.

$$\text{Dlouhodobá zadluženost} = \frac{98299}{622107} * 100 = 15,8 \%$$

$$\text{Krátkodobá zadluženost} = \frac{91875}{622170} * 100 = 14,7 \%$$

$$\text{Míra zadluženosti} = \frac{190174}{431919} * 100 = 44 \%$$

Z údajů zjištěných výpočtem vybraných ukazatelů vyplývá, že společnosti jsou schopné plnit svoje závazky. Zadluženost společností je v přijatelných hodnotách. Společnosti jsou schopné prosperovat a rozvíjet se i v dalších letech.

Porovná-li se běžná likvidita, která vyšla u společnosti Mydlářka a.s. v hodnotě 2,3, a která vyšla u společnosti DZS STRUHAŘOV a. s. v hodnotě 2,1, tak je patrné, že běžná likvidita se nachází v doporučeném rozmezí, tj. mezi v intervalu hodnotami 1,5 a 2,5. V tomto ukazateli jsou tedy společnosti v doporučeném rozmezí. Společnost je schopna plnit svoje závazky.

Pohotová likvidita společností je v přijatelné normě, která by se měla pohybovat v hodnotách 0,7 až 1,2. U společnosti Mydlářka a.s. je hodnota 1,2 tedy hraniční.

Okamžitá likvidita společnosti Mydlářka a.s. je na hodnotě 0,3 a u společnosti DZS STRUHAŘOV a. s. na hodnotě 0,004. V této hodnotě společnost DZS STRUHAŘOV a. s. vybočuje mimo doporučenou hodnotu 0,2 – 0,5. Za vinu to lze klást důrazu na budování společnosti jako hospodářského producenta zemědělské prvovýroby. Tento údaj lze vysvětlit tak, že společnost má za úkol zásobovat zpracovatelské společnosti holdingu RABBIT a.s., přesněji řečeno produkovat obiloviny, hovězí maso, vepřové maso a mléko. Finanční krytí společnosti zaručuje firma RABBIT Trhový Štěpánov a.s., na kterou se společnost může spolehnout, pokud by měla nedostatek likvidity.

U rentability podniků lze konstatovat, že využívají efektivně cizího kapitálu. Doporučená hodnota rentability celkového kapitálu je 9 %. Zde zjištěné údaje jsou pod touto hodnotou. Společnost Mydlářka a.s. vykazuje údaj 7,2 % a společnost DZS STRUHAŘOV a. s. vykazuje údaj 3,7 %. Takto nízké údaje se spojují s využitím společností jako výrobní základy pro další společnosti holdingu, tedy cílem samotných společností je prvovýroba pro další zpracovatele, ne dosáhnutí vysoké rentability. Tu zajišťuje holdingu až následná produkce potravin.

Míra zadluženosti společnosti Mydlářka a.s. považují za zvýšenou. Optimální hodnota se pohybuje pod 60 %. Výši zadluženosti se spojuje s neuhrazenými pohledávkami společnosti, které jsou spojeny s půjčkami firmám v rámci holdingu RABBIT Trhový Štěpánov a.s.

Míra zadluženosti společnosti DZS STRUHAŘOV a. s. se jeví jako optimální. Je na hodnotě 44 %, tedy pod 60 %. Zadlužení je tvořeno závazky vůči bankovním institucím. Úvěry slouží k modernizaci provozu.

Z pohledu majetku lze pohledávky hodnotit ve společnostech jako zdroj příjmu, který pokud není řádně uhrazen, může přinést společnosti úroky z dané pohledávky po splatnosti.

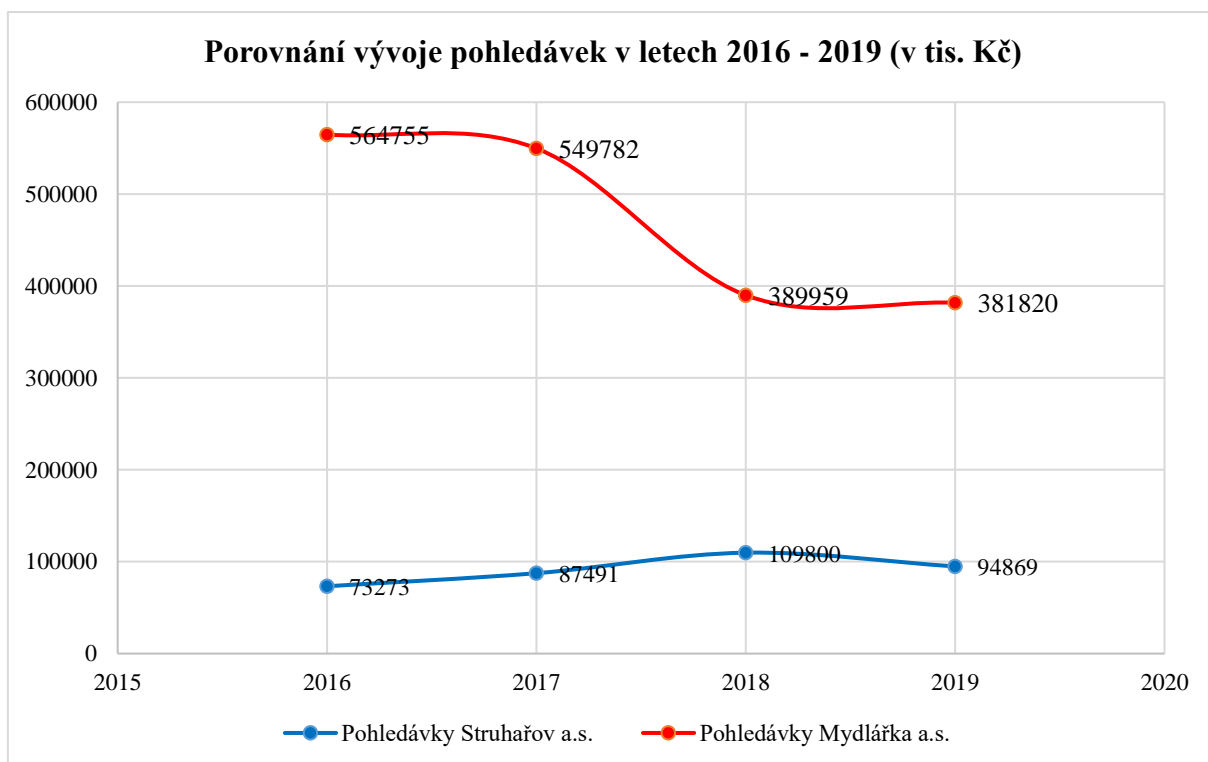
Ve společnostech se jedná především o pohledávky vůči společnostem holdingu RABBIT Trhový Štěpánov a.s. Nelze předpokládat, že pohledávky způsobí společnostem problémy s likviditou, jelikož pro tento případ se společnost může spolehnout na pomoc ostatních společností holdingu. Cílem v hospodaření společností je dosáhnout vysoké produkce zemědělských komodit. Holding RABBIT Trhový Štěpánov a. s. společnost přiřadil do holdingu z důvodu zajištění stabilní a kvalitní produkce komodit, kterou bylo obtížné zajistit především z důvodu výkyvů cen na trhu a zvyšující se poptávky spotřebitelů.

Pokud se bude brát možnost, že společnosti působí na trhu samostatně, tedy bez možnosti finanční pomoci společností holdingu RABBIT Trhový Štěpánov a.s. mohou zjištěné údaje vypadat znepokojivě. Především společnost DZS STRUHAŘOV a. s. by mohla být ohrožena zvyšujícími se pohledávkami, které by společnosti mohly snížit likviditu. Ovšem musíme vzít v úvahu, že se pracuje s daty zemědělských společností, u kterých jsou pohledávky a defacto i závazky základní ekonomický nástroj. Společnost nemůže na začátku účetního období vědět, jakou bude mít produkci. Produkce závisí na počasí a je tedy velmi nejisté přesně odhadnout předpokládané výnosy ploch a produkci komodit. Z tohoto pohledu je stabilita zemědělského podniku.

Při pohledu na Graf 5 vyplývá jasná snaha společností snižovat pohledávky. Velmi patrný je tento trend u společnosti Mydlářka a.s. Před vstupem do holdingu RABBIT Trhový Štěpánov a.s. byla společnost samostatným holdingem, pod který spadalo několik producentů krmiv, pro zajištění přísunu vstupních surovin do produkce vepřového a drůbežího masa. Tedy společnost byla životaschopná a stabilní i v předchozím období.

Lze tedy říct, že pohledávky jsou hodnoceny jako významný faktor, který má vliv na hospodářský výsledek společností. Zdravá firma je taková, která je schopna plnit všechny své finanční závazky, generovat potřebnou míru zisku, mít dostatek prostředků na rozvoj, aby příjmy dlouhodobě převyšovaly výdaje, byla stabilní a rentabilní. Na základě zjištěných údajů hodnotím společnost jako stabilní a plnící svůj účel. Jedná se o stabilní producenty zemědělských komodit.

Graf 5: Porovnání vývoje pohledávek

Zdroj: Vlastní zpracování autorky, údaje převzaty z výročních zpráv 2016, 2017, 2018 a 2019

5 ZÁVĚR

Pohledávky mají zásadní vliv na hospodaření každé společnosti. Správný postup evidování, sledování a práce s pohledávkami jsou důležité pro řízení pohledávek. Cílem této práce je představit pohledávku, jako druh majetku společnosti.

V teoretické části je představena definice pohledávky, dále je zde představen způsob, jak pohledávky vznikají a zanikají. Je věnována pozornost oceňování pohledávek, inventarizaci pohledávek, tvorbě opravných položek a vykazování pohledávek.

Zvláštní pozornost je věnována řízení pohledávek. Jen správně řízené pohledávky mohou vést k prosperující společnosti. Je zde vysvětlen pojem bonita, prověřování společností přes systém registrů. V této kapitole jsou představeny vzorce pro výpočet ukazatelů likvidity, rentability a zadluženosti. Zvláštní kapitola je věnována problematice faktoringu.

V praktické části je představen vliv pohledávek jako součást majetku na dvě zemědělské společnosti. Oba subjekty jsou producenti zemědělských komodit v rámci holdingu. Jedná se o společnosti Mydlářka a.s. a DZS STRUHAŘOV a. s. Nejprve je představena strukturu společnosti. V přehledném grafu je představen hospodářský výsledek společností za období od 2016 až po 2019. Údaje jsou čerpány z veřejně dostupných listin společností. Jedná se především o výroční zprávy za roky 2016 až 2019. Jsou zpracovány SWOT analýzy pro jednotlivé společnosti se zaměřením na případná ohrožení či slabá místa.

Pro představení stavu společností je zpracovaná vertikální a horizontální analýza. Obě analýzy slouží jako podklad pro ocenění společností. Analýzy jsou zpracovány jako podklad pro představení hospodářské situace společností a zobrazení vlivu na společnosti

Je zde přehledně zpracován vývoj pohledávek v letech 2016 až 2019. Údaje jsou čerpány z výročních zpráv společností. Zjištěné údaje poukazují především na krátkodobé pohledávky obou společností. Vývoj pohledávek obou společností má setrvalé tendence a výkyvy jsou pouze krátkodobé.

Jsou zde vypočítány ukazatele likvidity, rentabilit a zadluženosti obou společností. Tyto ukazatele slouží k vytvoření lepší představy o schopnostech společností plnit svoje závazky. Dle zjištěných údajů lze říct, že společnosti v současné situaci mohou plnit svoje závazky a společnosti nejsou předlužené.

Na základě zjištěných údajů a srovnání vývoje pohledávek jsou obě společnosti hospodářsky stabilní. Pohledávky zde působí jako druh majetku, který přináší společností peněžní prostředky. Slouží tedy, dle zjištěných údajů, jako finanční pomoc pro další společnosti holdingu RABBIT Trhový Štěpánov a.s.

6 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

BŘEZINOVÁ, Hana, 2020. *Rozumíme účetní závěrce podnikatelů*. 4. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 244 s. Účetnictví (Wolters Kluwer). ISBN 978-80-7552-603-8.

BŘEZINOVÁ, Hana a Pavel ŠTOHL, 2011. Zásada opatrnosti v případě pohledávek. *Český finanční a účetní časopis* [online]. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze, ?(3): rozsah stránek článku. Dostupné z: <https://cfuc.vse.cz/pdfs/cfu/2011/03/10.pdf>

BERÁNEK, Petr, 2019. *Cizí měny a kurzové rozdíly v podvojném účetnictví: výklad a řešené příklady*. 7. aktual. vyd. Olomouc: ANAG, 255 s. Účetnictví (ANAG). ISBN 978-80-7554-081-2.

DOLEČEK, Marek, 2019. Pohledávky – zánik a postup při vymáhání pohledávek. In: *BusinessInfo.cz – oficiální portál pro podnikání a export* [online]. Místo vydání: vydavatel [cit. 2020-11-15]. Dostupné z: <https://www.businessinfo.cz/navody/pohledavky-ppbi/4/>

DRBOHLAV, Josef a Tomáš POHL. *Pohledávky z právního, účetního a daňového pohledu*. 3. aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011, 220 s. Daňová řada. ISBN 978-80-7357-599-1.

Hospodářská komora c2020. komora [online]: [cit. 2020-12-06] Dostupné z: <https://www.komora.cz/o-nas/>

CHALUPA, Rostislav, Jiří KADLEC, Jana PILÁTOVÁ, Dagmar PROCHÁZKOVÁ, Roman SEDLÁK, Jana SKÁLOVÁ a Pavel VLACH. *Abeceda účetnictví pro podnikatele 2020*. 17. aktual. vyd. Olomouc: ANAG, 2020, 440 s. Účetnictví (ANAG). ISBN 978-80-7554-250-2.

KASÍKOVÁ, Martina, a kol. *Exekuční řád. Komentář*. 4. vyd. Praha: C. H. Beck, 2017. 1143 s. ISBN 978-80-7400-630-2

KIMMEL, Paul D. a kol. *Financial Accounting: Tools for Business Decision Making*. 6. vyd. John Wiley & Sons, 2010. 864 p. ISBN 978-04-7053-477-9.

MARKOVÁ, Hana. *Daňové zákony 2020: úplná znění platná k 1.1.2020: včetně daňového balíčku*. 31. vyd. Praha: Grada, 2020, 296 s. ISBN 978-80-271-1333-0.

MEJSTRÍK, Michal; PEČENÁ, Magda; TEPLÝ, Petr. *Základní principy bankovníctví/Basic principles of banking*. 1. vyd. Praha: Nakladatelství Karolinum, Univerzita Karlova v Praze, 2008. ISBN 978-80-246-1500-4.)

PILÁTOVÁ, Jana a Jaroslav RICHTER. *Pohledávky a jejich řešení v podnikové praxi: praktická řešení a vzory, daňová a účetní problematika, vybraná související ustanovení*. 2. vyd. Olomouc: ANAG, 2011, 120 s. Účetnictví (ANAG). ISBN 978-80-7263-678-5.

Regresní faktoring – slovník finančních pojmů | roger.cz. Roger – Zkraťte si splatnost faktur | systém pro podnikové finance | roger.cz [online]. 2020 Roger a.s. [cit. 2020-12-07]. Dostupné z: <https://www.roger.cz/platba/slovník-pojmu/regresni-faktoring>

REŽŇÁKOVÁ, Mária a kolektiv, *Řízení platební schopnosti podniku*, Praha: GRADA, 2010, 192 s. ISBN 978-80-247-3441-5.

RYNEŠ, Petr. *Podvojný účetnictví a účetní závěrka: Průvodce podvojným účetnictvím k 1.1.2019*. 19. aktual. vyd. Olomouc: ANAG, 2019, 1079 s. Účetnictví (ANAG). ISBN 978-80-7554-250-2.

SKÁLOVÁ, Jana. *Podvojný účetnictví 2018*, 24. vyd. Praha: Grada, 2018, 192 s. Účetnictví a daně (Grada). ISBN 978-80-271-0868-8.

ŠTOHL, Pavel. *Učebnice účetnictví 2009 – 1.díl: pro střední školy a pro veřejnost*. 10., upr. vyd. Znojmo: Pavel Štohl, 2009. ISBN 978-80-87237-12-0.

Ukazatele rentability, c2020. In: *eknihovna* [online]. opory. is.mendelu [cit. 2020-12-06]. Dostupné z: https://is.mendelu.cz/eknihovna/opory/zobraz_cast.pl?cast=82

Ukazatele zadluženosti, c2020. *eknihovna* [online]: opory. is.mendelu, [cit. 2020-12-06]. Dostupné z: https://is.mendelu.cz/eknihovna/opory/zobraz_cast.pl?cast=52867

Účetnictví podnikatelů: Audit: redakční uzávěrka k 1.1.2020, 2020. Ostrava: Sagit. 192 s. ÚZ. ISBN 978-80-7488-381-1.

Zákon č. 182/2006 Sb. ze dne 19. ledna 2017, kterým se mění zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (*insolvenční zákon*), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony. In: *Sbírka zákonů č.64/2017*, ISSN 1211-1244

Zákon č. 89/2012 Sb. občanský zákoník ve znění pozdějších předpisů. In: ASPI [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR [vid. 2020-11-14].

7 SEZNAM TABULEK, OBRÁZKŮ A GRAFŮ

7.1 Seznam tabulek

Tabulka 1: Účtování poskytnutých záloh zaměstnancům	17
Tabulka 2: Rozdělení pohledávek v rozvaze	25
Tabulka 3: Vykazování opravných položek k pohledávám ve výkazu zisků a ztrát	26
Tabulka 4: Počet zaměstnanců ve společnosti DZS STRUHAŘOV a.s.	37
Tabulka 5: Počet zaměstnanců ve společnosti Mydlářka a.s.	40
Tabulka 6: Vertikální analýza aktiv společnosti Mydlářka	45
Tabulka 7: Vertikální analýza pasiv společnosti Mydlářka a.s.	46
Tabulka 8: Vertikální analýza aktiv společnosti DZS STRUHAŘOV a. s.	47
Tabulka 9: Vertikální analýza pasiv společnosti DZS STRUHAŘOV a. s.	47
Tabulka 10: Horizontální analýza společnosti Mydlářka a.s.	48
Tabulka 11: Horizontální analýza společnosti DZS STRUHAŘOV a. s.	49
Tabulka 12: Pohledávky po splatnosti DZS Struhařov	51
Tabulka 13: Opravné položky k pohledávkám DZS Struhařov	51
Tabulka 14: Vykazování pohledávek ve společnosti DZS STRUHAŘOV a. s.	52
Tabulka 15: Pohledávky po splatnosti Mydlářka a.s.	53
Tabulka 16: Přehled pohledávek po splatnosti	54
Tabulka 17: Opravné položky k pohledávkám Mydlářka a.s.	55
Tabulka 18: Vykazování pohledávek ve společnosti Mydlářka a.s.	56

7.2 Seznam obrázků

Obrázek 1: Schéma účtování kurzových rozdílů	14
Obrázek 2: Schéma účtování pohledávek z obchodních vztahů.....	15
Obrázek 3: Schéma účtování poskytnutých záloh.....	16
Obrázek 4: Schéma účtování tvorby zákonných opravných položek.....	20
Obrázek 5: Schéma účtování tvorby účetních opravných položek.....	24
Obrázek 6: Schéma účtování odpisu pohledávek	24
Obrázek 7: Schéma faktoringu	31
Obrázek 8 Struktura podnikání.....	41
Obrázek 9: SWOT analýza společnosti Mydlářka a.s.	44
Obrázek 10: SWOT analýza společnosti DZS STRUHAŘOV a. s.....	45

7.3 Seznam grafů

Graf 1: Hospodářský výsledek společnosti DZS STRUHAŘOV a. s.	42
Graf 2: Hospodářský výsledek společnosti Mydlářka a.s.	43
Graf 3: Vývoj pohledávek ve společnosti DZS STRUHAŘOV	50
Graf 4: Vývoj pohledávek ve společnosti Mydlářka a.s.....	53
Graf 5: Porovnání vývoje pohledávek	61